

BRĪVĀ LATVIJA

ISSN 0934-6759

APVIENOTĀ **LONDONAS AVIZE** UN **LATVIJA**

2014. gada 18. janvāris – 24. janvāris

Nr. 3 (1325)

Lasiet tīmeklī!
www.brivalatvija.lv

VALIJA BERKINA

Barikāžu aizstāvjus piemin visā Latvijā

Šogad 1991. gada janvāra Barikāžu aizstāvju atceres dienu notikumi noris no 13. līdz 20. janvārim Rīgā un visā Latvijā. Latvijas Tautas frontes (LTF) organizētās barikādes, kurās pulcējās visi kas savā sirdī loloja ideju par brīvu Latviju, aizstāvēja Augstākās Padomes 1990. gada 4. maijā pieņemto Deklarāciju „Par Latvijas Republikas neatkarības atjaunošanu”. Tādējādi tika atjaunota 1918. gada 18. novembrī proklamētā Latvijas Republika.

1991. gada janvāra barikāžu atceres norises tradicionāli iesākās 13. janvārī – ar dokumentālu janvāra barikāžu rekonstrukcijas spēli Zaķusalā un tur iekurtiem Barikāžu uguns kuriem pie TV torņa, kur pirms 23 gadiem auktajās janvāra dienās stāvēja sardzē lauku ļaudis no visas Latvijas. Uguns kuri pie kuņģiem sildījās neatkarības sargi visā Rīgā, kļuvuši par barikāžu simbolu. Tie iemūžināti arī piemiņas lata monētā.

Atceres norises sākas tieši 13. janvārī tāpēc, ka 1991. gada janvārī, PSRS, nespējot samierināties ar Baltijas valstu neatkarības centieniem, mēģināja pārņemt tās savā kontrolē. Pirmo triecienu saņēma Lietuva, kad 12. janvāra naktī padomju militārās vienības, nogalinot 14 un ievainojot vairāk nekā 100 cilvēku, uzbruka tele-

Foto: LETAS arhīvs

vīzijas tornim Viļņā. Reaģējot uz šiem notikumiem, jau 13. janvārī Rīgā un Tallinā parlamenta, valdības un svarīgāko iestāžu aizstāvēbai cilvēki sāka celt barikādes. Patriotu upuri Viļņā un pēc tam arī Rīgā izraisīja varenu sašutuma vilni pasaulē, tāpēc padomju valdībai nācās atkāpties no saviem nodomiem ar militāru spēku pārņemt varu Baltijas valstīs.

16. janvārī notika piemiņas brīdis pie Vecmilgrāvja tilta, jo 1991. gada 16. janvārī, kad sāka aktīvizēties OMON vienības, ap-

šaudē pie Vecmilgrāvja tilta gāja bojā Satiksmes ministrijas šoferis Roberts Mūrnieks. Visi 1991. gada janvāra barikāžu traģiskie notikumi ir redzami 1991. gada barikāžu muzejā (direktors Renārs Zaļais) šajās dienās atklātajā paplašinātajā ekspozīcijā, kas iekārtota sešās telpās. Lielāks akcents likts uz 20. janvāra notikumiem - uzbrukums Iekšlietu ministrijai, Bastejkalns, Latvijas Tautas frontes organizatoriskā loma barikāžu veidošanā, kā arī uzsvērtā barikāžu atbalss pasaulē.

1991. gada asiņainākie notikumi risinājās 20. janvārī, kad OMON mēģināja ieņemt Iekšlietu ministrijas ēku. Apšaudē gāja bojā skolnieks Edijs Riekstiņš, Iekšlietu ministrijas darbinieki Vladimirs Gomonovičs, Sergejs Konoņenko, Rīgas kinostudijas operātoru Andris Slapiņš un Gvido Zvaigzne. Tāpēc 20. janvāris kalendārā ierakstīts kā 1991. gada barikāžu aizstāvju atceres diena. 20. janvārī no plkst. 12 līdz 17 ikviens aicināts apmeklēt 1991. gada barikāžu muzeja ceļojošo izstādi, kas būs apskatāma Reimersa ielā muzeobusā. Šajā dienā notiks arī ziedu nolikšanas ceremonija pie Brīvības pieminekļa un Bastejkalnā kritušo piemiņas vietās. Pēc ziedu nolikšanas ceremonijas tiks atklāta Barikāžu notikumu piemiņas plāksne pie bijušās Iekšlietu ministrijas ēkas Raiņa bulvārī 6. Savukārt no plkst. 17 līdz 21 Doma laukumā degs piemiņas uguns-kurs. Rīgas Domā plkst. 18 skanēs koncerts „Vakara saullēkts”, ko ievadīs mācītāja Elija Godiņa uzruna. Pēc tam koncertā piedalīsies kokaletāja Laima Jansone, dziedātāja Ieva Parša, Rīgas kamerkoris Ave Sol, Sinfonietta Rīga stīgu kvartets: Kristiāna Širante, Agnese Kanniņa-Liepiņa, Artūrs Gailis, Kārlis Klotiņš, aktieris Uldis Anže, diriģents Andris Veismanis.

ZVAIGZNES DIENA BĪBELĒ, TAUTAS PŪRĀ UN LONDONAS VANADŽU KOPĀ

Kad Jēzus bija piedzimis Betlēme Jūdu zemes ķēniņa Hēroda laikā, redzi, gudri vīri no austrumu zemes atnāca uz Jeruzalemi un sacīja: “Kur ir jaunpiedzimušais Jūdu ķēniņš? Jo mēs Viņa zvaigzni redzējām austrumu zemē un atnācām Viņu pielūgt.” (Mateja ev.2.2.)

Un latviešiem, kuŗu sirdis mīticība Jēzum Kristum, ir vēlme pieminēt ar pietāti un cieņu šo dienu. Viņi svin Zvaigznes dienu, kad Kristu apraudzīt ieradās Austrumu gudrie.

Savukārt latviešu senajos ticējumos un gadskārtu godināšanā Ziemas svētku laiks ir Saulgriežu laiks. Sekojot Saulei, Ziemas Saulgriežu izskaņā - Pelnu diena senenis ir svētīta ar ticējumu, kas apliecina gaismas pilnīgu atgriešanos - Saules atgriešanos, kad diena kļūst par dažām minūtēm garāka.

DVF Londonas nodaļas vanadžu kopas šī gada pirmā sanāksšana arī bija Zvaigznes dienā - 6. janvārī. Līdz ar Anglijas vanadžu vadītāju Maritu Grunts un ilggadējo Londonas kopas līdzzi-

nējo vadītāju Inu Macvean uz sēdi bija ieradusās 11 vanadzēs, no kuŗām gados cienjamākā ir Velta King (93). Kā jau ierasts, pulcējamies ap pašu sarūpēto kafijas un cienasta galdu, lai mājīgi varētu sagaidīt ikvienu, kas lietaini vējnā nājā vakarpusē ieradās kuplināt mūsu saimi.

Sanāksmi atklāja Londonas kopas vadītāja Ina Macvean ar sveicieniem un laba vēlējumiem Jaunajā gadā, kā arī ar personisku pateicību ikvienam, kas kuplinājis viņas 80 gadu jubileju 2013. gada nogalē. Tika nolasīti saņemtie Ziemsvētku un Jaunā gada sveiceni un vēlējumi no Latvijas - no Baldones vanadžu kopas - Ausmas Lidumnieces un Bērnū Paliatīvās aprūpes centra. Noklausījāmies ļoti plašu tīmekļa vēstuli un apsveikumu, kas pienācis Maritai Grunts, - aprakstu par savu darbību no Latvijas Daugavas Vanagu Jaunrades centra Rīgā, Slokas ielā 122. Sekretāre Ilze Burgmane nolasīja iepriekšējās sēdes protokolu, un kasiere Gundega Millere sniedza pārskatu par Londonas vanadžu kopas ziedoju-

miem Tēvzemē, ieņēmumiem no Ziemsvētku tirdziņa, par pašreizējo finanču stāvokli kasē un noguldījumos.

Tika apstiprināti jau ierastie kalendārie pasākumi un datumi: Draudzīgā aicinājuma sarīkojums - 25. janvāris, Nodaļas pilnsapulce - 23. februāris, Pankūku diena - 11. marts, Anglijas Vanadžu salidojums - 10. maijs, Saviesīga pēcpusdienā pavasarī - 24. maijs.

Sekojojot darba kārtībai, notika kopas valdes vēlēšanas, ko vadīja Marita Grunts. Izsakot kopīgu pateicību un atzinību par ilggadējo (10 gadus) Londonas nodaļas vanadžu kopas vadību Inai Macvean, novēlējām viņai atpūtu un tikpat optimistisku kopā darbošanos mūsu saimē, jo ar jauno gadu viņa kopas vadītājas amatu vairs neuzņemas.

Jaunajai valdei tika izvirzītas šādas kandidātes: Solvita Jaunkampe, Gundega Millere, Ilze Burgmane, Inese Kuplā, Laila Laure. Saņemot izvirzīto vanadžu apstiprinājumus, bez citiem ieteikumiem un pretenzijām, vienbalsīgi tika apstiprināta jaunā Londonas

vanadžu kopas valde. Par nodaļas valdes vadītāju vienbalsīgi ievēlējām Inesi Kuplo, kā arī tika apstiprināti šādi amati: Gundega Millere - kasiere, Laila Laure - sekretāre, Ilze Burgmane un Solvita Jaunkampe - padomdevējas.

Debatēs Zigrīda Daškevica analizēja *Brīvās Latvijas* slejās pieejamo informāciju. Viņa aicināja jauno valdi rūpēties, lai vecākā gadīguma ļaudīm, kuŗiem vienīgais jauno ziņu avots ir šis laikraksts, būtu pieejama plašāka informācija par to, kas notiek DVF namā, kopās un sarīkojumos.

Ar sekmīgi risinātiem visiem darba kārtas jautājumiem sēdi beidzām, Zigrīdas Daškevicas aicinātas uz jaunās valdes kopīgu foto.

Jaunievelētā valde novēl raženu, jaunām idejām un latviskas vides stiprināšanā un kuplināšanā bagātu un kopdarbībā veiksmīgu gadu! Pricāsimies par ikviena interesanta dalību, padomu un atbalstu Londonas vanadžu kopas darbībā un rīkotajās norisēs.

Laila Laure

Latvija ar euro - stiprāka nekā jebkad

(3. lpp.)

Latvijas vēstnieks tiekas ar Romas pāvestu

(3. lpp.)

Mūsu rupjmaize iegūst Eiropas aizsardzību

(4. lpp.)

Vijole varnešu valgos

(6. lpp.)

Kādi eiropieši dzīvos Latvijā

(7. lpp.)

Vai beletristikai pienāks gals?

(8. lpp.)

Martins Dukurs Ginesa rekordu grāmatā

(8. lpp.)

LATVIEŠI LIELBRITANIJĀ

Ar sportisku garu, atjautību un zināšanām – uz sporta dienu MANSFĪLDĀ 26. janvārī!

Pirmās sporta dienas šai gadā ir klāt. Bērnu un jauniešu studija *Varavīksne* un Brīvo latviešu apvienība „Latvieši Mansfildā” sadarbībā ar Latviešu nacionālo padomi Lielbritānijā (LNPL) rīko **Sporta dienu bērniem** un aicina Lielbritānijā dzīvojošos bērnus un viņu vecākus 2014. gada 26. janvārī apmeklēt šo dienu Mansfildā, *St. Peters centrā (Church Side, Mansfield, NG18 1AP)*.

Sporta dienā aicinām piedalīties bērnus 5 – 16 gadu vecumā. Līdzī nemieta sporta tērpus, sportisko garu, sauju atjautības un zināšanas par šo un to, kā arī *fanus* un līdzjutējus.

Ar LNPL sniegto atbalstu, „dalības maksa” ir tikai prieks piedalīties.

Sacensības sāksies plkst. 10.00, tāpēc vēlams ierasties savlaicīgi un pierēģistrēties pie galvenā tiesneša.

Kā jau sporta dienā pienākas, dalībniekus gaida atbalvojumi. Bērnu kafējnicā varēsīt veldzēties ar atspirdzinājumiem un gūt enerģiju jauniem fiziskiem pārbaudījumiem.

Plašāka informācija pa tālr.

07849087292 – Ronalds,

078820114531 – Helmut.

Sacensību devīze ir **KOPĀ SPĒSIM, UZVARĒSIM!**

Ja esi sportisks un azartisks, tad nāc un esi kopā ar mums!

Uz tikšanos Mansfildā!

26. janvārī plkst 10.00

**St. Peters centrā,
Church Side,
Mansfield, NG18 1AP**

Notiks

Sporta Diena Bērniem

Vecumā no 5-16 gadiem

Darbosies bērnu kafējnicā.

Atbalsta un apmeklēt aicina:

leeja brīva.

Informācija: 07882014531; 07849 087292

JĀDARA LABIE DARBI

INESE ASERMANE

Kā ik gadu, *Peterborough* latviešu skoliņa *Pūcītes akadēmija* aicina latviešu ģimenes kopā svinēt Ziemsvētkus un sagaidīt tik ilgi gaidīto Ziemsvētku vecīti. Uz Ziemsvētku eglīti sanāk liels pulks bērnu ne tikai no *Peterborough*, bet arī no tuvākām pilsētām. Esam priecīgi, ka bērni vienmēr ar aizrautību un nepacietību gaida pašu galveno svētku dalībnieku – Ziemsvētku vecīti. Bērni bija samācījušies dzejolišus un dziesmiņas. Daži skaitīja jaunus, nedzirdētus dzejoļus, bet daži – vecos, mīļos latviešu pantīņus no vecāku bērnības.

Skoliņas bērni ar skolotājām bija sagatavojuši uzvedumu, kurā galvenie varoņi bija rūķi, kas gribēja mācīties lasīt, bet meža ragana bija sabūrusi vēju, kurš visus burtus sajauc, tā ka beigās sajauca arī pasakas. Ko tik rūķiem nenācās piedzīvot! Ziemas laikā puķes atdzīvojas un dejoja ar Ziedu karalieni, Sarkangalvīti, Sniegbaltīti un Pelnrušķīti, kas bija ieklidušas cita citas pasakā. Kur gadījies, kur ne – pat Karlsons atlidoja. Labi, ka Lielais rūķis pamācīja rūķus, kā rīkoties, lai pasakas nostātos savās vietās. Lai Rūķi atkal var mācīties lasīt. Visiem esot jādara labie darbi. To arī novēl lielā un draudzīgā *Pūcītes akadēmijas* saime. Esiēt laipni, draudzīgi un mīļi. Laimīgu Jauno gadu!

ULDIS GRASIS

Jaungada sprādzieni

Mazliet Veidenbaumiskas pārdomas

*Tak nebūsim tik pesimistiski,
jo optimisti klauvē pie jaunā gada durvīm
kas aiz trejdeviņām atslēgām
atvērsies, kā šampanieša pudelēm
atveras korķi un sprakšķēs jaunajiem gadiem:*

*lai skaļāk sprāgst korķi
skaties gaišāk, jo direktori
ir dāvājuši mums mūsu dienišķās dāvanas
un diktatori nav centušies būt varenāki par mūsu
iesaiņotās dzīves pirkumiem
pūš rudens vēji gar ausīm
skan radio un vēsti, ka viena bumba
pieglaudusies mīļi gurniem klāt ir sprāgusi
un ne tik vien tā sveicienus sūtījusi debesīm
bet labākas dzīves pareģojumus arī virs zemes
rudens vēji atpūšas ziemas ledaini miklā gaisā
un uziet gaisā kad uzliesmo atkal viens sprādziens
jaunus gadus sagaidot līdz debesīm sprakšķot
jauns gads atnāk tērpies kā glauns jauns blikšķis
un vēsti mums, ka viss atmirzēs gaišāk mūsu plaši atvērtos logos
vecie tiks ātrāk nolikti aiz glābšanas riņķu restēm
un prezidentu runās jāsmaida būs vēl daudzsoļošāk
pārpildītās zālēs runas skandēsies kā operās ārijas
un rudens vējus aizbiedēs tālu projām
kas atburs mums pavasara vēsti
jo ziemas vispār jau vairs nebūšot
un lauku māmuļa ejot pa ceļu pēc maizes
pateiksies par skaisti dāvāto laika pareģojuma prognozi
ko atnesīs tai apsolītie gadi
kāds kaimiņš kā gudrais no austrumiem atnāks
jaunu svētlaimi atstieps
un rietumos kur nerietot saule nekad
atnāk viesi no austrumiem darīt mums mūsu tēvu pastaliņas
jo skaļāk sprakšķ korķi šai galā un limuzīni slid gludāk
viss piepildās ātrāk par olimpiādi
nē, pesimistam nav jābūt nevienam
un arī ne zobgalim
jo radījums visu zinās labāk
pat labāk par radītāju
un nevienam vairs padoms nebūs jāprasa
saule lēkās kā pērtiķis no koka uz koka zariem
un svētlaipe pasniegs mums savu cerīgo roku
mēness spīdēs spoži kā eiro
un turīgākiem vairošies vēl ātrāk
ministru prezidenti atkāpsies žiglāk
pilsētas galva būs viegla kā spalva
un darbosies tur, kur saule tam lēks
pāri nākotnei maksimāli izgreznotiem jumtiem.*

RADI UN DRAUGI

VIESNĪCA ★★★★★

WWW.HOTELRADIUNDRUGI.LV

MĀRSTAĻU IELA 3 | RĪGA LV1050 | LATVIJA | +371 6782 0200

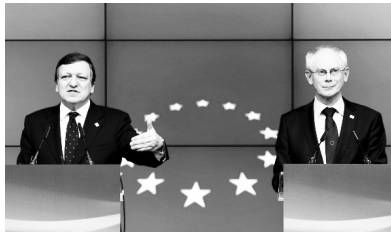

LAIPNI LŪGTI RĪGĀ, ANGLIJAS DAUGAVAS VANAGU FONDA VIESNĪCĀ "RADI UN DRAUGI"!

LATVIJA DIENU RITĒJUMĀ

Latvija, pievienojoties eirozonai, kļuvusi stiprāka

Latvijā vizītē bija ieradušās divas augstākās Eiropas Savienības amatpersonas – ES Padomes prezidents Hermans van Rompejs un Eiropas Komisijas priekšsēdis Žozē Manuels Barrozu. Vizītes oficiālais iemesls – eiro ieviešana Latvijā.

Tiekoties ar Valdi Dombrovski, amatpersonas pārrunāja jautājumus par banku savienības izveidi, turpmāku Ekonomiskās un monetārās savienības stiprināšanu, gatavošanos Eiropas Parlamenta vēlēšanām un vēl līdz tam paveicamo Eiropas Komisijas darba programmas izpildi. Sarunu temats bija arī Latvijas gatavošanās prezidentūrai ES Padomē un citi jautājumi.

Mazajā gīldē notika svinīgs sarīkojums sakarā ar Latvijas pievienošanās eirozonai. Sarīkojumā piedalījās arī Eiropas Komisijas priekšsēža vietnieks ekonomikas, monetāro lietu un eiro jautājumos Olli Rēns un citas ārvalstu un Latvijas iestāžu vadošās amatpersonas.

Vērtējot eirozonas attīstību, Žozē Manuels Barrozu norādīja, ja šogad politiķi nepieļaus kļūdas, tad 2014. gads būs tas gads, kad Eiropa varēs pāršķirt ekonomiskās krīzes lappusi. Latvijas ievērojamo centieni un apņemšanās rezultātā Latvija eirozonai pievienojas stiprāka nekā jebkad iepriekš. „Esmu priecīgs, ka Latvija ir 18. valsts, kas pievienojas eirozonai. Euro ieviešana Latvijā ir būtisks notikums ne tikai Latvijai, bet arī visai eirozonai un Eiropas Savienībai. Tas ir ievērojams cēniņu pūliņu un skaidras apņemšanās rezultāts,” sacīja Barrozu.

Latvijas vēstnieks tiekas ar pāvestu Francisku

13. janvārī Vatikāna Apustuliskajā pilī pāvests Francisks tikās ar Latvijas vēstnieku pie Svētā Krēsla Einaru Semani.

Pāvests Francisks

Pāvests Francisks sūta Latvijas valsts vadītājiem un tautai svētību, kā arī vissirsnīgākos laba vēlējumus Jaunajā gadā. Vēstnieks Einaris Semanis nodeva pāvestam Franciskam Valsts prezidenta Andra Bērziņa un Latvijas tautas vislabākos novēlējumus Jaunajā - 2014. gadā.

E. Semanis Valsts prezidenta vārdā izteica pāvestam atkārtotu uzaicinājumu apmeklēt Latviju. Vēstnieks informēja, ka 2015. ga-

dā aprit 800 gadi, kopš pāvests Inocents III nodēvēja toreizējo Livonijas teritoriju, mūsdienu Latviju un Igauniju, par *Terra Mariana* (Māras zeme).

Ministru portfeļu dališana

Zaļo un Zemnieku partija nav apmierināta ar valdības veidošanas procesu – kā tiek sadalīti ministru portfeļi. ZZS vēlas savā apriņķī ņemt Vides aizsardzības un reģionālās attīstības ministrijas (VARAM) vadību. Bet Ministru prezidenta amatam nominētā Laimdota Straujuma (*Vienotība*) nav noskaņota mainīt piedāvājumu par Vides aizsardzības un reģionālās attīstības ministrijas (VARAM) vadību. Bet Ministru prezidenta amatam nominētā Laimdota Straujuma (*Vienotība*) nav noskaņota mainīt piedāvājumu par Vides aizsardzības un reģionālās attīstības ministrijas (VARAM) vadību. Bet Ministru prezidenta amatam nominētā Laimdota Straujuma (*Vienotība*) nav noskaņota mainīt piedāvājumu par Vides aizsardzības un reģionālās attīstības ministrijas (VARAM) vadību. Bet Ministru prezidenta amatam nominētā Laimdota Straujuma (*Vienotība*) nav noskaņota mainīt piedāvājumu par Vides aizsardzības un reģionālās attīstības ministrijas (VARAM) vadību.

Topošās koalīcijas partneri jau esot vienojušies valdības deklarācijā ierakstīt, ka Straujumas valdības laikā mēģinās rast risinājumu domstarpībām par termiņuzturēšanu atļauju izsniegšanu Latvijā. Straujumas ieskatā atļaujas būtu jāsaņem, bet par ieguldījumiem ekonomikā, kas dod darba vietas; savukārt atļauju izsniegšana par nekustamo īpašumu pirkumiem pakāpeniski būtu jāpārtrauc.

Pārskatīt Eiropas fondu prioritātes mudinājis Ventspils pilsētas galva Aivars Lembergs. Tomēr prioritātēs pārmaiņas netiek plānotas, jo konceptuālu pārmaiņu veikšana nozīmētu atlikt šīs fondu naudas apgušanu par gadu vai diviem, ko Latvija nevar atļauties.

Nacionālus apmierina piedāvātais valdības atbildības sfairu sadalījums

Nacionālo apvienību *Visu Latvijai! Tēvzemei un Brīvībai/LNNK* (VL/TB/LNNK) apmierina patlaban piedāvātais modelis atbildības sfairu sadalei jaunajā valdībā, tomēr Nacionālā apvienība būtu gatava diskutēt arī par citiem modeļiem, sacīja apvienības līdzpriekšsēdis Raivis Dzintars. Amatu sadale nav principa jautājums, jo svarīgāk ir vienoties par nākamās valdības prioritātēm un plānotajiem darbiem. Nacionālā apvienība būs gatava izvirzīt kandidātus gan tieslietu ministra, gan vides aizsardzības un reģionālās attīstības ministra amatam, savukārt kultūras ministra amatā arī turpmāk varētu darboties Dace Melbārde. Ja VL/TB/LNNK būs jāuzņemas atbildība par Vides aiz-

sardzības un reģionālās attīstības ministriju (VARAM), tad par ministru kļūs Nacionālās apvienības frakcijas vadītājs Einārs Cilinskis. Savukārt par tieslietu ministra amata kandidātu koalīcijā vēl tiekot “lauzti šķēpi”, jo daži politiķi šajā amatā labprāt redzētu Tieslietu ministrijas valsts sekretāru Mārtiņu Lazdovski, taču šādam risinājumam trūkst atbalsta apvienībā.

ZZS atsakās no Straujumas piedāvājuma vadīt Izglītības un zinātnes ministriju

Sarunas par jaunās valdības veidošanu ir iestrēgušas, jo līdz šim opozīcijā strādājošā *Zaļo* un Zemnieku savienība (ZZS) atteikusies no Ministru prezidenta amatam nominētās Laimdotas Straujumas (*Vienotība*) piedāvājuma uzņemties Izglītības un zinātnes ministrijas vadību.

ZZS Saeimas frakcijas priekšsēdis Augusts Brigmanis (*attēlā pa labi*) ZZS nevēlēšanos atkal uzņemties atbildību par Izglītības un zinātnes ministriju aizbildina tādejādi, ka šis politiskais spēks savās rindās neredzot kandidātu, kurš varētu ieņemt izglītības ministra amatu.

ZZS, kuŗas biedri ir vairāki bijušie izglītības ministri, pie šāda secinājuma nonākuši pēc konsultācijām ar pedagogus pārstāvētajām arodbiedrībām, kuŗu pārstāvji politiķiem izteikuši vēlmi, lai Izglītības un zinātnes ministriju arī turpmāk vadītu līdzšinējais ministrs Vjačeslavs Dombrovskis no Reformu partijas vai arī ministra portfelis tiktu uzticēts Inai Druvietei no *Vienotības*.

ZZS sniegs atbildi...

14. janvārī *Vienotība* partiju konsultāciju laikā piedāvāja *Zaļo* un Zemnieku savienībai uzņemties atbildību par Aizsardzības ministriju (AM) apmaiņā pret iepriekš piedāvāto Izglītības un zinātnes ministriju. ZZS Saeimas frakcijas vadītājs Augusts Brigmanis pēc tikšanās ar *Vienotības* pārstāvjiem žurnālistiem sacīja, ka šis piedāvājums uzņemties atbildību par AM tiks izsvērts un šīs dienas laikā sniegta atbilde. Ja atbilde būs pozitīva, uz aizsardzības ministra amatu varētu tikt virzīts Raimonds Vējonis.

NATO izcilības centra Latvijā vadītāja konkursā tikai viens pretendents

NATO izcilības centra stratēģiskās komunikācijas jautājumos vadību iecerēts uzticēt UNESCO ģenerāldirektora vietniekam komunikāciju jautājumos, ilggadējam diplomātam Jānim Kārklīnam (*attēlā*).

Centra vadītāja izvēlei pērnā

SPILGTS CITĀTS

Straujumas salīdzināšana ar Merkeli ir glaimojoša, bet...

Žurnālā *IR* publicists Pauls Raudseps raksta par Ministru prezidenta amata kandidātes, zemkopības ministres Laimdotas Straujumas valdības veidošanas īpatnībām. Dažus interesantākos izvērtējumus sniedzam mūsu lasītājiem vērtēšanai.

Šķiet, ka teju visi apmierināti ar Laimdotas Straujumas izvirzīšanu par Ministru prezidenta amata kandidāti. Un par ko gan ne? Neapšaubāmi kompetenta savā jomā, kā zemkopības ministre apliecinājusi spējas brīst caur Briseles birokrātijas purviem un no rāvas izcelt katru iespējamo eirocentu. Turklāt pēc apstiprināšanas viņa kļūs par pirmo premjērministri – sievieti Latvijas vēsturē. Jau tagad šur tur spriež par viņas līdzību ar Vācijas kancleri Angelu Merkeli.

Salīdzinājums neapšaubāmi glaimojošs, taču tajā slēpjas arī bīstamība, kas precīzi atsedz arī topošās valdības lielākos riskus.

Jau tagad iezīmējas tendence, ka valdības galvenais uzdevums būs nevis veikt nepieciešamās reformas, bet gan apmierināt politisko interešu grupu vajadzības. Līdz Saeimas vēlēšanām palicis tikai nedaudz vairāk par deviņiem mēnešiem. Tagad jāatzīst, ka no šīs valdības neko daudz nevar gaidīt. Valdības maiņas galvenais iemesls ir nevis kvalitatīvi uzlabojumi, bet vienkārši vietas atbrīvošana pie galda ZZS un Lembergam. Finanču ministrs Andris Vilks tīmeklī ar rūgtumu rakstīja: „Latvijā tagad dzīve ritēs pēc cita laika. Izkaltsā zemē sētie graudi četros gados ir sazaļojuši, ražas novācēju ir saradies daudz. Sējēji var iet.”

Vācijas pašreizējā spēka pamatus ielika kanclera Gerharda Šrēdera drosmīgās darba tirgus reformas, un šo reformu augļus plūc Merkele. Vācija var atļauties gulēt uz lauriem, Latvija – ne. Vai bijusi zemkopības ministre spēš nodrošināt, ka viņas valdība nodarbojas ar ko vairāk nekā ar ražas ievākšanu un sadalīšanu?

Jānis Kukainis

gada izskaņā tika izsludināts konkurss, un Kārklīņš tajā bijis vienīgais pretendents. Pēdējos trīs gadus Kārklīņš bijis UNESCO ģenerāldirektora vietnieks, gādājis par informācijas pieejamības veicināšanu, IT izmantošanu komunikācijā, informācijas un kultūras daudzveidības saglabāšanu un citiem jautājumiem. Pirms tam radioaparātūras konstruktora inženiera diplomu ieguvušais Kārklīņš bijis gan ilggadējs diplomāts, gan strādājis valsts pārvaldē Latvijā, gan bijis vēstnieks ANO un Francijā.

Ievēlēts PBLA priekšsēdis un priekšsēža vietniece

Pasaules brīvo latviešu apvienības (PBLA) priekšsēža amatā uz diviem gadiem ievēlēts inženieris un sabiedriskais darbinieks Jānis Kukainis, bet par PBLA priekšsēža vietniecei ievēlētā mūzikoloģe un Latviešu nacionālās padomes Lielbritānijā priekšsēde Lilija Zobens.

Starp nākamā gada prioritātēm Kukainis minējis Satversmes preambulas pieņemšanas veicināšanu, pastāvīga atbalsta panākšanu diasporas izglītības projektiem un priekšdarbu sāksanu nākamā Pasaules latviešu ekono-

Lilija Zobens

mikas un inovāciju foruma rīkošanai Rīgā 2015. gadā.

PBLA vicepriekšsēde Lilija Zobens dzimusi 1950. gada 9. novembrī Halifaksā, Ziemeļanglijā, un šobrīd dzīvo Enfieldā, Lielbritānijā. 1972. gadā Lilija Zobens Londonas universitātes *King's College* ieguvusi bakalaura gradu mūzikoloģijā, gadu vēlāk Londonas universitātes Pādagogijas institūta mūzikas nodaļā saņēmusi mūzikas pādagogijas sertifikātu, savukārt 1977. gadā Londonas universitātes *King's College* - maģistra gradu etnomūzikoloģijā.

(Turpinājums 4. lpp.)

LATVIJA DIENU RITĒJUMĀ

(Turpināts no 3. lpp)

Lilija Zobens par Latviešu nacionālās padomes Lielbritānijā prezidija locekli darbojas jau vairāk nekā 25 gadus, sākotnēji būdama kultūras nozares vadītāja, bet kopš 2009. gada - LNPL priekšsēde. Lilija Zobens ir Daugavas Vanagu mūža biedre, bijusi DV Fonda valdes locekle, revīzijas komisijas locekle, tagad ir DV Londonas nodaļas valdes locekle. LNPL pārstāve Eiropas Latviešu apvienībā, PBLA valdē, ir PBLA Kultūras fonda mūzikas nozares Eiropas referente. Laulībā ar Lezliju Ištu izaudzinājusi divas meitas.

Iespēja apzināties savu identitāti

Kultūras ministre Dace Melbārde un Rīgas - Eiropas kultūras galvaspilsētas sarīkojumu organizatori bija ieradušies pie Valsts prezidenta Andra Bērziņa, jo prezidents viņiem vēlējās pateikties par ieguldīto darbu un novēlēt veiksmi turpmākajā projekta norisē.

Uzrunā Dace Melbārde uzsvēra, ka iniciatīva „Rīga - Eiropas kultūras galvaspilsēta” radusies, lai dotu iespēju Eiropas tautām citai citu iepazīt un apliecināt savu identitāti.

Šī iniciatīva ļauj sasniegt plašākus mērķus, piemēram, izveidot veiksmīgāku ārējo tēlu, apzināties savu identitāti, rosināt tūrisma pieaugumu un veicināt starpkultūru sakarus. Par pozitīvu ieguvumu Melbārde minēja arī uzņēmējdarbības stimulēšanu, pilsētas infrastruktūras uzlabošanu. Ministre gan atzina, ka šajā jomā mēs neesam bijuši labākie, taču tiek renovēts vairāku ēku, apliecinot, ka mēs pēc šā mērķa tiecamies. Vienlīdz svarīgi tomēr ir tas, ko Rīga - Eiropas kultūras galvaspilsēta plāno paveikt. Šis ir iespēju laiks. Šis gads devis iespēju celt mūsu pašapziņu un lepnoties ar izcilībām, kas mirdz kultūras zvaigznājā. Par izcilībām ministre minēja režisoru Alvi Hermani, gleznotāju Viju Celmiņu, vijolnieku Gidonu Krēmeru, diriģentu Marisu Jansonu un citus. Šī ir iespēja atgādināt pašiem sev un parādīt citiem savu savdabību un latvisko identitāti. (Gada kalendāru sk. 9. lpp.)

Ar lekciju ciklu “Sieviete un karš” Okupācijas mūzejs atklāj “Rīga 2014” gadu

15. janvārī plkst. 18.00 Latvijas Okupācijas mūzejā, Raiņa bulvā-

rī 7, notiks tematisks vakars “Sievietes nacionālo partizānu karā”. Tas būs pirmais sarīkojums lekciju un diskusiju ciklā “Sieviete un karš”.

Sarīkojumā tiks meklētas atbildes uz jautājumu - kāpēc sievietes, Latvijā beidzoties Otrajam pasaules karā, devās mežā un pat ciniņās kopā ar vīriešiem. Skarbā un bieži traģiskā sievietes darbība pretošanās grupās uzdod arī citus jautājumus, uz kuriem nav viegli un vienkārši rast atbildi: vai, vairākus gadus pavadot partizānu gaitās, iespējams saglabāt sievišķīgumu, neatsvešināties no ģimenes u.c. Demonstrēs sievietes - pretošanās kustības dalībnieču videoleicības par partizānu kara laikā piedzīvoto.

Cikla turpinājumā 24. janvārī Okupācijas mūzejā notiks lekcija “Sieviete izsūtījumā. 1941. un 1949. gada deportācijas” ar Sandras Kalnietes piedalīšanos un 29. janvārī lekcija “Sieviete Otrajā pasaules karā” ar Vitas Zelčes priekšlasījumu.

Veicinās Latvijas un Zviedrijas sadarbības padziļināšanos

Stokholmā notika Latvijas un Zviedrijas Ārlietu ministriju valsts sekretāru politiskās konsultācijas. No Latvijas piedalījās valsts sekretārs Andrejs Pildegovičs, no Zviedrijas - valsts sekretārs Franks Belfrage. Valsts sekretāri apmainījās viedokļiem par aktuāliem Ziemeļvalstu un Baltijas valstu ārpolitikas un drošības politikas jautājumiem. Tikšanās laikā abas puses apsprieda Austrumu partnerības valstu sadarbību ar ES, jo šis jautājums būs viena no Latvijas prezidentūras ES Padomē prioritātēm 2015. gadā.

Latvijas un Zviedrijas kolēģas ar gandarījumu atzina divpusējo attiecību turpmāku padziļināšanos. Konsultācijās uzmanība tika vērsta uz plānoto Zviedrijas karaļpāra valsts vizīti Latvijā 26. un 27. martā, kā arī uz faktu, ka līdztekus Rīgai Eiropas kultūras galvaspilsēta ir arī Zviedrijas pilsēta Ūmeo. Tādējādi rodas iespēja plašākai sadarbībai.

Melo-M koncertē Īrijā un aicina uz Rīgu - Eiropas 2014. gada kultūras galvaspilsētu

Mūzikas festivāla Temple Bar TradFest atklāšanā Dublinā ar Latvijas vēstniecības Īrijā un Nodibinājuma Rīga 2014 atbalstu uzstājās čellu trio Melo - M, kā arī tika aizsākts Rīgas - Eiropas kultūras galvaspilsētas popularizēšanas sarīkojumu cikls Īrijā 2014. gadā. Latvijas vēstnieks Īrijā Gints Apals izteica pateicību Dublinas pilsētas domei un The Temple Bar Company par labo sadarbību, iepazīstinot dubliniešus ar latviešu kultūru un tradīcijām. Vēstnieks aicināja apmeklēt Rīgu, kuŗas

kultūras programmā ir vairāk nekā 200 dažādu kultūras sarīkojumu.

Latviešu kopienas, Vācu luterāņu draudzes un Īrijas sabiedrības pārstāvjiem bija iespēja klausīties un sadziedāties Melo - M koncertā St. Finian's baznīcā. Koncerta apmeklētāji tikās arī ar pašiem jaunajiem latviešu mūziķiem Latvijas vēstniecības organizētajā pieņemšanā pēc koncerta.

Festivāla ietvaros 23. janvārī Dublinas pilsētas zālē notiks Melo-M koncerts un tiks atklātas izstādes - “Rīga no augšas” un “Rīga 24 h”.

Pārstāvības ārvalstīs izrāda lielu interesi par Latvijas pilsonības iegūšanu

Sakarā ar Pilsonības likuma grozījumiem, kas tika pieņemti 2013. gada 1. oktobrī, Latvijas diplomātiskajās un konsulārajās pārstāvībās ārvalstīs ir vērojama liela interese par iespējām pieteikties uz Latvijas pilsonību. Laikā no 2013. gada 1. oktobra līdz 31. decembrim Latvijas pārstāvībās pieņemti 1037 pieteikumi pilsonības reģistrācijai, kas turpmākai izskatīšanai un lēmuma pieņemšanai par pilsonības piešķiršanu nosūtīti Pilsonības un migrācijas lietu pārvaldei Rīgā. Vislielākais skaits pieteikumu ir saistībā ar bērnu reģistrāciju - 753. Savukārt no trimdīniekiem pieņemto pieteikumu skaits ir 172. Par citas valsts pilsonību paziņojuši - 79, un Latvijas pilsonību atjaunojuši - 23. Starp Latvijas pārstāvībām, kas pieņēmušas visvairāk pilsonības reģistrācijas pieteikumu, ir Latvijas pārstāvības Lielbritānijā - 452, ASV - 132, Krievijā - 73, Īrijā - 41, Austrālijā - 32, Somijā - 28, Kanādā - 27, Zviedrijā - 26, Norvēģijā - 23.

Nujorkas ebreju laikraksts Rīgu iekļauj starp šā gada pieciem tūrisma galamērķiem

Nujorkas ebreju laikraksts Jewish Week Rīgu - Eiropas kultūras galvaspilsētu - iekļāvis starp šā gada pieciem tūrisma galamērķiem. Ceļotājiem, kas vēlas iepazīt ebreju tautas kultūru un vēsturi, laikraksts iesaka šogad apmeklēt piecas pilsētas - Rīgu, Varšavu, Losandželosu, Sanpaulu un Kingstonu. „Kaut arī Lietuva ir daudzu aškenazi ebreju senču mājas un Igaunija ir iekarojusi pasaules uzmanību ar savu augsto tehnoloģiju ekonomiku, tagad ir pienācis Latvijas laiks būt uzmanības centrā. Šogad Latvija pievienojās eirozonai, un tās jaukā galvaspilsēta Rīga upes krastā ir 2014. gada Eiropas kultūras galvaspilsēta. Rīgai ir 800 gadus sena ebreju vēsture, kā arī bagāta zviedru, krievu un Hanzas savienības ietekme. Tas viss atspoguļojas UNESCO pasaules kultūras mantojuma sarakstā iekļautajā vēsturiskajā centrā,” rakstījis Jewish Week.

ASV Latvijā financējusi armiju un stratēģiskus objektus

Amerikas pētnieki piekļuvuši līdz šim slēptai informācijai par

valdības un slepeno dienestu tēriņiem. Izgaismojas arī Latvijas vārds, - mūsu valstij iedalīti 124 miljoni dolaru, vēstīts TV3 raidījumā *Nekā personīga*. ASV valdības struktūras, departamenti un arī slepenie dienesti pārāk dāsni tērē nodokļu maksātāju naudu, - tā domā Sanfrancisko bazēta nevalsts organizācija *Sunlight Foundation*. Lai šķērdītos ierēdņus un politiķus kauninātu, tā timeklī izveidojusi apjomīgu datu bāzi ar ASV struktūru iepirkumiem. Tur atrodams ziņas pat par 15 gadus veciem konkursiem, tostarp par precēm un pakalpojumiem, ko Amerikas valdības struktūras pirkušas citu valstu vajadzībām. Arī Latvijai. *Nekā personīga* aprēķini liecina, ka Latvija no Amerikas, galvenokārt armijas spēka stiprināšanai, saņēmusi 124 miljonus dolaru. Datu bazē atrodami dažādi iepirkumi, kas domāti Latvijas armijai, - Lielvārdes lidlaukam ASV Industriju un drošības birojs meklējis firmas, kas lidlaukā būvētu lidmašīnu apkopes angarus, municijas telpas un smērēļu krātuvi, bet līguma apmērs bijis 5 - 8 miljoni eiro. Pirms pāris gadiem Latvijai iepirkts 28 nakts redzamības ierīces, ASV armija Latvijai piegādājusi daudz dažādu IT detaļu, kabeļus un datorus, Rēzeknes lidlaukā Audriņu novadā 2003. gadā uzbūvēts ASV ražots 8 miljonu latu vērts radars u.tml.

Ārlietu ministrs Edgars Rinkēvičs (RP) uzsvēris, ka šī finansējuma saņemšana neesot “detalizēti un publiski komentējams jautājums”. “Sadarbība notiek vairākās jomās, bet es domāju, ka par to, kuŗš un ko konkrēti pārņem un kādā veidā, ja tas nav saistīts ar attiecīgajiem likumiem, kas rēgulē stratēģisko preču apriti. Ārlietu ministrijai neviens informāciju īpaši nesniedz,” piebilda politiķis.

Rudzu rupjmaize iegūst Eiropas aizsardzību

Eiropas Komisija iekļāvusi Latvijas salināto rudzu rupjmaizi aizsargāto kvalitatīvo produktu sarakstā. Salinātu rupjmaizi nedrīkstēs cept citās valstīs. Tādējādi tā tiek aizsargāta no pakalpojamu un viltojumiem.

Latvijas maiznieku biedrības izpilddirektore Gunta Duka, neslēpjot prieku, atzīst, ka šo notikumu maizes cepēji nepacietīgi gaidījuši. Iegūstot Eiropas īpašo kvalitātes zīmi “Garantēta tradicionālā īpatnība”, Latvijas ražotāji cer palielināt pēc sentēvu metodēm ceptās rudzu maizes pazīstamību ārvalstu tirgos un izraisīt arī tūristu interesi. “Salinātās rudzu maizes iekļaušana šajā sarakstā nozīmē, ka mēs drīkstēsīm uz iepakojuma likt īpašo preču zīmi, kas apliecina, ka maize cepta, ievērojot Latvijā

raksturīgās tehnoloģijas un receptes. Lai Amerikā vai Japānā, kur vien mūsu maiznieku ceptā produkcija tiek eksportēta, pircēji redzētu, ka šī ir istā rupjmaize, kādu cep tikai Latvijā. Latvijas rupjmaize pievienosies sarakstam, kuŗā jau ir vairāk nekā 1200 aizsargātu produktu, piemēram, Mocarellas siers u.c.

Latvijas alpinisti sasnieguši Kubas augstāko virsotni

Latvijas Alpinistu un ceļotāju asociācijas grupas dalībnieki sasnieguši Kubas augstāko - Piko Turkino - virsotni, aģentūru LETA informēja Latvijas Alpinistu un ceļotāju asociācijas viceprezidents Ilona Gurtlava.

Piko Turkino virsotne atrodas dziļi tropiskajos mežos un ir 1974 metrus augsta. Virsotnes iekarošana notika Latvijas Alpinistu un ceļotāju asociācijas projektā “Pasaules valstu augstākās virsotnes”.

Kubas augstāko virsotni sasniegza Edgars Šāblis, Ilgonis Rudāks, Andris Blanks, Ināra Vekšina, Ilze Birzniece, Rota Šņuka un Ilona Gurtlava.

Pašlaik grupa turpina ceļojumu pa Kubas eksotiskākajām un skaistākajām vietām.

Latvietis izvēlēts par kandidātu lidojumam uz Marsu

No vairāk nekā 200 000 pretendenti uz tuvākajā nākotnē plānoto lidojumu uz Marsu ir atlasīti arī cēsniests Pauls Irbins (*attēlā*).

Irbina atbalstītāji informē, ka, bezpeļņas projekts *Mars One* paredz nākamo 10 - 15 gadu laikā nosūtīt uz Marsu vairākus brīvprātīgos, kas veidotu pastāvīgu cilvēku apmetni bez iespējām atgriezties uz Zemes.

Pieteikšanās tika izsludināta 2013. gada sākumā, un līdz augustam par brīvprātīgajiem bija pieteikušies 202 586 cilvēki no 107 valstīm, tostarp arī septiņi cilvēki no Latvijas, trīs - no Igaunijas un pieci - no Lietuvas.

Projekts *Mars One* ir Holandes uzņēmēja Basa Lensdorpa iniciatīva. Tajā paredzēts piesaistīt reklāmdevēju līdzekļus, lai samaksātu kosmiskās misijas izveidi pirmo cilvēku sūtīšanai uz Marsu.

Visus misijas sagatavošanas un realizēšanas aspektus paredzēts tiešraidē parādīt televīzijā, tādējādi piesaistot reklāmdevēju papildu līdzekļus jaunu misiju organizēšanai.

Ziņas sakopojis P. Karlsons

LAIKU UN VIETU MIJĀS

FRANKS GORDONS

Jau pērnvasar "nenotveramais" t.s. Kaukaza emirāta kaujinieku vadonis jeb emīrs Doku Umarovs nozvērējās: "To Putina olimpiādu Sočos mēs viņiem izjauksim!" Šahīdu (pašnāvnieku) sarīkotie sprādzieni Volgogradā/Staļingradā, kas maksāja dzīvību daudziem mierīgajiem iedzīvotājiem, tostarp bērniem, 2013. gada beigās, bija pietiekami baiss brīdinājums: Doku Umarovs nejoko! Un zinīgi eksperti, kuriem nav nekādu illūziju, skaidro: Sočos jau pērn varēja izveidoties t.s. slēptās šūniņas - krievu cilvēki ar slavisku ārieni, kuri pārgājuši islāmticībā (šādu konvertītu skaits pēdējā laikā pieaug), neuzkrītoši mīt šajā pilsētā, strādā kādā kantorī vai veikalā, maksā nodokļus, labi sadzīvo ar kaimiņiem... un pašā Olimpisko spēļu karstumā, neizceļoties starp skatītāju tūkstošiem, uzspridzinās, raujot sev līdzī nāvē, kas lai to zin, pat VIP - ievērojamas per-

KĀRLIS STREIPS

Aviācijā ir jēdziens „pauzes trajektorija” – distance, kas pilotam jānolido tāpēc, ka kaut kādu apstākļu pēc nosēšanās lidostā nav iespējama. Šo jēdzienu patlaban varam attiecināt arī uz Latvijas lielo politiku. Kā zināms, Valsts prezidents Andris Bērziņš Ministru prezidenta amatam ir izvirzījis pašreizējo zemkopības ministri Laimdotu Straujumu, bet ar to arī apmēram viss pagaidām ir pateikts. Šobrīd ir sākusies saruna par to, kuŗa partija uzņemsies atbildību par kuŗu ministriju, bet līdz personālījam vēl nav tikts. Ir skaidrs, ka vairāki aizejošās valdības ministri varētu saglabāt savu vietu Ministru kabinetā, bet par citiem saruna isti nav vēl sākusies. Protams, kad šis laikraksts būs sasniedzis lasītāju, situācija varbūt būs attīstījusies tālāk, taču patlaban tas vēl nav noticis.

Jēdzienu „pauzes trajektorija” minu tāpēc, ka saistībā ar valdības maiņu ir iesaldēti daudzi politiski jautājumi. Tā, piemēram, isi pirms Ziemsvētkiem Korupcijas novēršanas un apkarošanas biroja (KNAB) direktors Jaroslavs Strēļčēnoks no amata atbrīvoja savu mūžam neērto vietnieci Jutu Strīķi, bet pagājušajā nedēļā aizejošais premjērministrs Valdis Dombrovskis šo lēmumu atcēla, un J. Strīķe nekavējoties atgriezās darbā. Ja J. Strēļčēnoks nolems lēmumu pārsūdzēt, tas būs karsts kartupelis L. Straujumas rokās, jo par KNAB darbu tieši atbildīgs ir Latvijas valdības vadītājs. Topošā Ministru prezidente intervijās ir atzinusi, ka viņa turpinās V. Dombrovskā iesāktos darbus un viņa uzņemto kursu, nekādā ziņā nevienam neļaus saplosīt pirms mēneša akceptēto 2014. gada valsts budžetu, taču jaunajai valdībai drīz būs jārisina visai sāpīgi jautājumi, pie-

sonas, ja vien izdodas nokļūt goda tribīnes tuvumā.

Tas nebūt nav izslēgts. Te nelīdz nedz Soču pārvēršana aplenkta cietoksnī vai hermetiski noslēgtā drošības zonā, nedz jau tagad tur izvietotie un patrolējošie 25 000 policistu un 5000 t.s. iekšējā kara spēka vīru, kā arī neskaitāmi civilā tērpti Federālā drošības dienesta (FSB) aģenti. Te nelīdz arī gaisā virs pilsētas patrolējošie bezpilota lidaparāti (*BPLA*, *drones*), nelīdz supermodernie zenittraķešu komplekti. Nelīdz arī četri "pretdiversiju" kuteņi, kas šaudīsies šurpu turpu piekrastes ūdeņos. Pat zemūdenes jau esot norīkotas Olimpisko spēļu sardzei...

Pastāvīgie Soču iedzīvotāji jau tagad jūtas kā koncentrācijas nometnē, izolēti no ārpusaules.

Tikmēr Mits Romnijs, kas bija Baraka Obamas sāncensis pēdējās ASV prezidenta vēlēšanās, uz *Fox News* žurnālista jautājumu: "Vai

Krievijas uzvedība nenonāk pret runā ar Olimpisko spēļu garu?" - atbildēja, ka tā vien ir, un šai sakarā pieminēja 1936. gada Olimpiādu Berlīnē, Vācijā valdot Hitleram.

Mitu Romniju var saprast. Var saprast arī Vācijas prezidentu Gauku, Francijas prezidentu Olandu, Igaunijas prezidentu Ilvesu, Lietuvas prezidentu Gribauskaiti, kas nolēma uz Sočiem nedoties.

Toties Latvijas prezidents Andris Bērziņš uz Sočiem doties stingri apņēmies, un Krievijas vēstnieks Rīgā Vešņakovs viņu jau nosaucis par **vēsturisku personību** (*istoričeskaja ličnostj*).

Lasot to, man neviļus nāk prātā, ka līdzās citiem ordeņiem Padomju Savienībā bija medaļa „Par drosmi” (*Za otvagu*). Tas nu tā, starp citu.

Neatkarīgajā (NRA) nu nākas lasīt tādas gudribas, ka gribot negribot nolaižas rokas. NRA žurnālists Viktors Avotiņš rakstā „Vit-

rīna izdzimteniem?” pamāca pasauli: "Man šķiet, ka olimpiskās spēles nav vieta, kur iestādīt smadzenes "nepareiziem" režīmiem, spiest uz rīkotājvalsti." Ja tā rīkojas politiķi, raksta Avotiņš, "tad man liekas, ka viņi grib pačurāt altāri". Rupjība pilnīgi Putina stilā, - atcerieties "slicināšanu atejā"?

Valsts prezidenta Andra Bērziņa lēmums braukt uz Sočiem Avotiņam "šķiet pašsaprotams".

Pašsaprotams šis lēmums droši vien šķiet arī sirmajam komponistam Imantam Kalniņam, kas tās pašas NRA slejās nāk klajā ar rūgtuma pilnu rakstu: „Mēs esam iebraukuši svešā sētā." Lūk, daži citāti, kas neprasa komentārus: "Mēs (...) šodien mālējam melnum melnu austrumu pusi, lai ļaudis nevarētu ieraudzīt, ka tumsa nāk no rietumiem... jā, barbari atgriezās." Un tālāk: "Bezgalīgi turpinot savu pret Krieviju vērstu kampaņu, latviešu politiskās partijas acimre-

dzot cer saņemt latviešu vēlēšanu atbalstu bezgalīgam savas varas mandātam (...) Cik ilgi latviešu vēlētaji būs gatavi atbalstīt šādu politiku? Kamēr tiks novietots dzelzs priekšskars starp latviešiem un krieviem Latvijā? (...) Turpiniet vien saķēzīt savu Satversmi, kamēr pasaule dabūs sev vēl vienu Palestīnu uz kakla."

Imants Kalniņš ir katēgorisks: "Muitas ūnija ar Krieviju ir mūsu nākotnes uzdevums."

Un beigās nāk varens *crescendo*: "Jā, man ir divas mīlestības - Latvija, mana tēvu zeme, un Krievija, mana likteņa māsa."

Jā, Krievija, kur uz katru iedzīvotāju gadā tiek patērēts 14 litru nosacītā spirta. Ir aplēsts, ka, sākot ar 8 litriem, iestājas nācīgas degradācija. Šie skaitļi minēti analītiķu konferencē, kas notika Maskavā 2013. gada 12. decembrī, kad tika iztirzātas Krievijas attīstības izredzes nākamajos 10 gados.

Polītika šurp, politika turp

mēram, ko iesākt ar nacionālo aviosabiedrību *airBaltic* un tās bēdīgi slavenajiem iepriekšējiem akcionāriem. Tie ir vērsušies pret valsti un prasa kompensāciju par akciju zaudēšanu, lai gan tolaik, kad paši kontrolēja aviosabiedrību, bija atļāvušies visnotaļ kļedzošu patvaļu. Valdības darba kārtībā būs arī strīda jautājums par gāzes tirgus liberalizāciju, par pasažieru vilcienu iepirkumu pēc tam, kad iepriekšējā valdība nolēma atcelt jau noslēgtu līgumu ar spēņu vilcienu ražotāju CAF u.tml.

Valdības veidošanas procesā sev neraksturīgi aktīvi piedalās Valsts prezidents A. Bērziņš. Vispirms vairākus iespējamus premjērministra amata kandidātus prezidentis strupī noraidīja. Valsts prezidenta padomnieks savulaik norādījis, ka tad, ja valsts pirmo personu neapmierinās eventuālā premjēra kandidāta izvēlētie ministru kandidāti, viņš varētu atsaukt pašu premjērministra kandidātu. (Kādā intervijā prezidents gan izteicās, ka tik katēgoriski viņš tā vis neiteiktu.) Andris Bērziņš joprojām cenšas politiskus pārliecināt, ka prezidentam būtu dodamas krietni plašākas pilnvaras valsts pārvaldē. Grūti spriest, vai mūsu parlamentārajā republikā tautas pārstāvji tādai domai piekritīs.

Jau atkal pie valdības veidošanas sarunu galda sēž Ventpils pilsētas galva Aivars Lembergs, jo, kā šonedēļ ziņots ietekmīgajā britu žurnālā *The Economist*, Latvijas *Zaļo* un Zemnieku savienība (ZZS) ir Lemberga „transportlīdzeklis”. Acīmredzot nevienam pie attiecīgā galda netraucē ne Lemberga nirdzīgais smīns, ne tas, ka A. Lembergs ir apsūdzēts smagos kriminālnoziedzumos, ir spiests regulāri atrasties tiesas zālē un viņa darbība tiek izmeklēta ne jau

Latvijā vien. Lemberga klātie valdības veidošanas procesā ir cena, ko *zaļie zemnieki* pieprasa par atbalstu jaunajai valdībai.

Runājot par citiem nirdzošiem politiķiem, vēlos pievērsties notikumiem, kuŗu centrā ir Nudžersijas pavalsts gubernātors Kriss Kristī. (Amerikā dzīvojošie *Laika* lasītāji par tiem zinās vairāk nekā Eiropā mītošie *Brīvās Latvijas* lasītāji.)

Pagājušā gada septembrī Nudžersijas ziemeļu pilsētā Fortlī pirmdienas rītā (starp citu, tā bija pirmā skolas gada diena) tika konstatēts, ka visa pilsēta ir viens liels stāvlaucums, jo kāds bija licis slēgt gandrīz visas autosatiksmes joslas, kas ved uz Džordža Vašingtona tiltu. Tas ir pasaulē visvairāk lietotais tilts, un satiksmes joslas tika slēgtas negaidīti. Nebija brīdināta ne Fortlī politiskā vadība, ne arī policija. Joslu slēgšana turpinājās gandrīz visu nedēļu, kaut gan Fortlī pārstāvji arvien izmīsigāk centās uzzināt, kāpēc tas ir noticis, jo bērni netiek uz skolu, pirmās palīdzības sniedzēji nevar tikt pie tiem, kuŗiem vajadzīga viņu palīdzība.

Vispirms attiecīgās instances apgalvoja: joslas slēgtas tāpēc, ka uz tilta tiek veikts satiksmes plūsmas pētījums. Drīz vien noskaidrojās, ka tas nebūt tā nav, jo par šādu pētījumu atbildīgie paziņoja, ka viņiem nekas par to nav zināms. Nudžersijas parlamentā sākās izmeklēšana, un pagājušajā nedēļā klajā nāca dokumenti, kuŗos bija redzams, ka joslu slēgšana bijusi ielānāta jau labu laiciņu iepriekš, pirmā pavēle par to slēgšanu nākusi no K. Kristī biroja, konkrēti, no viņa biroja vadītāja vietnieces. Jau augustā viņa bija nosūtījusi e-pastu tilta administrācijas pārstāvim ar tekstu: „Laiks

Fortlī radīt satiksmes problēmas.” Administrācijas pārstāvis atbildēja: „Saprotu.” Līdz ar to bija skaidrs, ka viņš jau zina, par ko ir runa, un tas savukārt nozīmēja, ka par to jau ir runāts.

Parlamenta komisijas priekšā minētais administrācijas pārstāvis, kas tobrīd jau bija paguvis atkāpties no amata, atkārtoti atteicās atbildēt pat uz tādiem jautājumiem kā „kas bija Jūsu iepriekšējā darba vieta?”. Atkal un atkal viņš izmantoja ASV Konstitūcijā paredzētās tiesības neteikt neko tādu, kas vēlāk varētu tikt viņam inkriminēts. Tā nu joprojām nav skaidrs, kas viņam licis slēgt tilta joslas. Kas to zināja? Jo tā vien šķiet, ka tilta joslas tika slēgtas, lai sodītu Fortlī mēru par atteikšanos paust atbalstu K. Kristī pagājušajā rudenī notiekošajās gubernātoru vēlēšanās. Mērs ir Demokrātu, gubernātors – Republikāņu partijas loceklis. Ja Fortlī tik tiešām kļuva par stāvvieta, lai sodītu mēru aiz politiskiem iemesliem, tad tas ir pārlieku bērnišķīgi. Starp citu, kāda gados veca sieviete nomira tāpēc, ka neatliekamā palīdzība nespēja pietiekami ātri doties viņai palīgā. Un tas notika aiz politiskās atriebības?!

Amerikā šis jautājums lielā mērā ir saistāms ar to, ka K. Kristī jau sen ir uzskatīts par iespējamu kandidātu ASV prezidenta amatam 2016. gada vēlēšanās. Visa topošā skandala laikā gubernātors par to nirdza. Jā, viņš pats uz tilta izveidoja blokādi. Žurnālisti, kuŗi par to jautā, ir muļķi. Parlamenta deputātiem, kuŗi šo lietu izmeklē, laikam nav nekā labāka, ko darīt. Brīdī, kad nāca klajā biroja vadītāja vietnieci inkriminējošie dokumenti, K. Kristī iepleta acis un apgalvoja, ka viss teiktais viņam ir kaut kas pilnīgi jauns un viņš par to esot satriekts.

Varbūt gubernātors melo. Starp citu, viņš ir sacījis, ka biroja vadītāja vietnieci esot atbrīvojis no amata, bet nav uzdevis nevienu jautājumu - kāpēc viņa darījusi to, ko izdarīja. Tas nu ir pārsteidzošs interresētības un ziņkārības trūkums. Jo, ja K. Kristī tik tiešām neko par to visu nav zinājis, tad tas nozīmē, ka viņa birojā valda anarchija. Analoģi Latvijā būtu gadījums, ja kādas ministrijas valsts sekretāra vietnieks nolemtu politisku iemeslu pēc kādā Latvijas pagastā uz nedēļu atslēgt elektrību. Vai tik tiešām ir ticams, ka to nezinātu viņa tiešais priekšnieks?

Nudžersijas gadījumā jājautā, vai gubernātors, kuŗa birojā notiek kaut kas tāds, ir piemērots ASV prezidenta amatam. Pēdējās dienās parādījušās ziņas par citiem gadījumiem, kuŗos viņš izturējies kā huligans. Piemēram, cienijams universitātes profesors bija neitrāla persona komisijā, kas sprieda par vēlēšanu rajonu pārkārtošanu Nudžersijā. Pēc ilgām pārdomām profesors nobalsoja par Demokrātu partijas iesniegto variantu. Neilgi pēc tam viņš uzzināja, ka K. Kristī personiski ir atņēmis štata finansējumu profesora vadītai stipendiju programmai. Puiciski. Huliģaniski.

Politika tādā var būt viena gaužām ārkārtīga būšana. Dievs zina, ka politiska izrēķināšanās un politiskas muļķības nav nekas nepieredzēts arī mūsu valstī. Atšķirība ir tāda, ka mums politisko partiju ir daudz, bet Amerikai – būtībā tikai divas. Tāpēc tilta skandals Amerikā ir saistāms ar prezidentālo politiku. 2016. gadā uzvaru gūs vai nu Republikāņu, vai Demokrātu partijas pārstāvis, un cauri. Republikāņiem acīmredzot būs jāmeklē cits varonis, jo ir visai skaidrs, ka K. Kristī šim amatam neder.

AIVARS KALNIŅŠ

VIJOLE VARNEŠU VALGOS

2013. gada 19. februārī Latvijas Nacionālās operas zālē jaunajai vijolniecei Elinai Bukšai piešķir *Lielo mūzikas balvu 2012*. Saņemot augsto apbalvojumu, *debutante* dziļi izjustiem vārdiem pateicas savam pirmajam un ilggadējam pedagogam Ojāram Kalniņam. Viņš diemžēl to nesadzird, jo atdusas zemes klēpī. Diezin vai daudzi *Baltā nama* zālē sēdošie vispār ir dzirdējuši vijolnieka Ojāra Kalniņa vārdu, bet gandrīz neviens nezina viņa dzīves ērkšķaino taku. Ojārs (20.02.1928 – 05.08.2009) ir mans jaunākais brālis, un šis raksts veltīts viņa piemiņai.

Baigā gada baigākās nakts ritmausmā Ojāru pamodina, mudina ģērbties un posties ceļā. Samiegoties puisēns īsti neapjēdz, kas notiek lielajā istabā. Māte nikni strīdas ar kaut kādiem svešiem vīriem, atsakās ceļot viena ar mazu bērnu bez it kā komandējumā izbraukūšā vīra un pat nedomā ķerties pie mantu kravāšanas. Ojārs ir visnotaļ pārsteigts, ka šķābacains sarkanarmietis ar ieroci pavada viņu, *pieaugušu zēnu*, uz tualeti! Vai Ojārs tobrīd nējauš, ar kādām pūlēm pēc pāris mēnešiem viņam nāksies izklāstīt *vaterklozeta* darbības principu Sibīrijas puišiem?

Kad tas pats *varnešu* apsargs ar šautenei uzsprauto trīs šķautņu durkli Kalniņu ģimeni dzen ārā no dzīvokļa, Ojārs pagūst paķert līdz savu vērtīgāko mantu – vijoli, kas patiešām ir likteņa pirksta mājiens. Ojāra māte Torņakalnā ierodas, tērpusies naktskreklā. Pirmo Sibīrijas ziemu ģimene nepārciestu, ja uzticīgā mājkalpotāja Anna, kurai čekisti zobgaliģi atteikuši doties izsūtījumā *cienu-tai kundzei* līdz, vēlāk neatnāktu uz staciju, nesameklētu isto vagonu un pa durvju spraugu nenodotu atstieptos saiņus ar drēbēm un maizi. Tādu *nepraktisku lietu* kā Ojāriņa vijoli Anna jau noteikti neatnestu.

Trīs nedēļas garajā braucienā, ciešot no karstuma un ūdens trūkuma, pārvarot sākotnējo kaunu nokārtot dabiskās vajadzības visu acu priekšā, Ojāram ir daudz laika gremdēties atmiņās par savā trīspadsmit gadus īsajā mūžā pieredzēto. Vissenākās bērniības atmiņas saistās ar mīļajiem Kokneses *Kalnavotiem*. Kuģošana ar plostu pa lielo diķi, pēc tam ar istu laivu pa Daugavu. Zvejas noslēpumu apgūšana no pieredzējušā Vītiņtēva. Sviesta beciņu meklēšana tuvējās *priedītēs*. Laivošana, maksāķerēšana un sēņošana kļūs par Ojāra vaļasprieku dzīvē.

Ojāram atmiņā uzplaiksnī pastaigas Vērmanes dārzā ar mīļo aukliti Veltiņu un viņas kāzu sviņības Koknesē. To, ka okupanti Veltas vīru robežsargu nošaus un jaunā atraitne emigrēs, Ojārs uzzinās daudzus gadus vēlāk.

Grauzot rupjmaizi, Ojārs atceras, kā mammai pie rokas soļo uz Vidus ielu pie Grēviņiem. Delveri māca, kā pieklājīgi uzvesties, kā sasveicinoties eleganti *pievilkt kājiņu*. Šis noticības sabojā puikam garastāvokli jau pirms

Ojārs 1930. gadā

bērnu balles. Viņu nepriecē pat torte un karstā šokolāde. Taču tieši *tante Annīna* būs Ojāra labā feja viņa dzīves smagākajos brīžos.

Puisēns vagonā atminās arī savus bērnu dienu nedarbus. Kā apcēlis guvernanti, baltvācieti *Frau Wolfrahm*, viscaur melnā tērpušos aristokrati, līdz sirmā dāma neiztur. Kā paklusām apēdis Ziemsvētku eglītes konfektes, tukšumus aizpildot ar domino kauliņiem. Kā slēpju sliedes ielaidis Daugavā, tad pa to pašu ceļu atgriezies, radot izbīli, ka noslicis.

Ojāram spilgtā atmiņā *Kalnavotu* suņi. Pērkona negaisa laikā tie žēli smilkst un slēpjas zem gultām. Mīlestība uz šiem mājdzīvniekiem Ojāram saglabājas līdz mūža galam.

Zēnam prātā nāk *Kalnavotu* zirgi. Kā viņš droši sēdies neapseglotai ķēvei mugurā un, matem plīvojot, atjonojis no ganībām. Ikdienas saskarsme ar zirgiem būs viņa maizes darbs Sibīrijas kolchozā.

Bulduri ir pirmā vieta, kur Ojārs redz jūru. Mātes bagātajiem radiem tur pieder vasarnīca. Ojārs būvē smilšu pilis, nenojaušot, ka tieši Jūrmalā viņam būs laime pavadīt daudzus gadus padomju okupācijas laikā.

Skatīties pa mazo, aizrestoto lodziņu ir tik nomācoši un garlaicīgi. Lielie puiši spēlē kārtis, bet *sīko* savā kompanijā neņem. Zeņķim uzrodas spīts: gan es jūs visus kādreiz apspēlēšu. Tā *zolīte* kļūs par Ojāra aizraušanos mūža garumā.

Ojārs vēl sirmā vecumā bieži zoboņas, ka viņu gandrīz aizmirsuši skolā sūtīt. Puisēnam septiņi gadi aprit 1935. gadā, bet tie jau ģimenei ir smagi laiki sakarā ar tēva arestu un nometinājumu paša īpašumā. *Brālītis* aug, pamests likteņa varā. Mācību gads jau iesācies, kad par viņu atceras. Steigā nopērk jaunas bikses un aizved pie Sprīvuļa kunga uz 23. pamatskolu Kronvalda bulvārī. Ojāriņu ievēd klasē pie Pētersona jaunkundzes, pie tās pašas, kuŗu tik spilgti attēlojis Dzintars Sodums savos *Labi audzinātā* memuāros. Ojārs audzinātāju atceras tērpušos garā melnā kleitā ar augstu aizpogātu apkakliti un zelta brošiņu. Notiek glittrakstīšanas stunda. Ojārs uzraksta uz-

1933. gadā *Kalnavotos* Ojārs ar vecākiem, brāli, abām vecmāmiņām un tēvoci Jāni

doto burtu pa visu lapu un saka, ka papīra par maz. Satrauktā skolotāja ziņo pārzinim, ka viņas klase ievests debilais. Lasot gan veikli kā jaunajā, tā vecajā drukā. Sprīvulis stingrajai pedagogoģei pačukst, ka tas esot zvērīnāta advokāta Nikolaja Kalniņa dēls. Nu, Ojāra tēvu, sociāldemokrātu, Pētersona jaunkundze redzējusi Raiņa bērēs, jo viņš ir viens no šķirsta nesējiem.

Ojārs nav nekāds parauga zēns. Retu dienu viņš nesaņem piezīmi uzdevumu burtnīcā. Reiz klasesbiedri resgali pārved mājās ar stipri pārsistu, asiņojošu galvu. Tas noticis Bastejkalnā. Viņš jau nesēdēs rātņi uz kamanīnām, bet drosmīgi nogulsies uz vēdera ar galvu uz priekšu. Lūk, olimpiskā ziemas sporta veida *skeletona* pirmsākumi! Varoni nogādā Dr. Staprāna privātajā klinikā, kur brūci sašuj, bet rētas deniņos paliek uz mūžu.

Slavenākais no Ojāra klasesbiedriem ir Kārļa Ulmaņa favorīta Friča Ansona atvase Alnis, kas dzīvo Blaumaņa ielā 38, izdevniecības "Rota" modernajā namā. Tur pie parādes durvīm ir plāksnīte ar mikrofonu un pogām, kas toreiz šķiet īsts tehnikas brīnums. Dažkārt Alnis draugu uz mājām aizvīzina limuzīnā. Ojārs pats pie auto stūres sēdiesies jau visai cienījamā vecumā.

Ojāra tēvs cirku nevar ciest ne acu galā, turpretim Jelgavas tēvocis Teodors šo izklaidi dievina. Viņš Ojāriņu paņem līdz savā ložā uz dienas izrādi. Cirks zēnu pievelk ar krāsainajiem prožektoriem un bravūrīgo mūziku, kas dārd no orķestrantu ložas. Vai kāds *Latvijas laikā* var paredzēt, ka Ojārs pēc atgriešanās no Sibīrijas dienišķo maizīti pelnīs tajā pašā mūzikantu sprostā, spēlējot jautrus maršus dresētājiem zirgiem?

Tēvs Ojāru toties aizved uz kādu labu koncertu. Puisēnu nobrīdina, ka aplaudēt drikst tikai tad, kad visi uzsākuši to darīt. Nedrikst plaukšķināt pēc skaņdarba atsevišķām daļām, kaut arī mūziķi pārtraukuši spēlēšanu. Ojāram jau agri iepotēts, ka vienīgais ceļš uz nopietnās mūzikas izpratni ir dzīva atskaņojuma noklausīšanās. Nekāda *konservēta mūzika* to nespēj aizstāt.

Tēvs jaunāko dēlu *atdod mācībā* pie Augusta Sprīvuļa, jo Nikolajs un Augusts *cara laikos* tikušies Ķeniņa reālskolā, tikai toreiz skolnieka un skolotāja statusā. Demokrātiskajā Latvijā Sprīvulis pretēji Ojāra tēvam arodbiedrības pārstāv labējo spārnu, bet allaž ir atklāts un patiess, par ko viņu cienī arī pretēju uzskatu cilvēki.

Ojārs atceras, ka katrs gads viņa skolā iezīmējies ar kādu svarīgu notikumu. 1936. gadā Armiņas stāba bataljons dāvina karogu mazpulkam, ko vada sirmā Sprīvuļa kungs. 1937. gadā Ata Kronvalda 100. dzimšanas dienā skolu nosauc Diženā Latvja vārdā. 1938. gadā Augusts Sprīvulis svin savu 60 gadu jubileju un viņu apbalvo ar Triju Zvaigžņu ordeni. 1939. gadā Latvijas kara-vīri dāvina karogu skolai.

Ojāra triumfs pamatskolas gados ir viņa uzstāšanās eglītes vakarā ar vijoles solo, atskaņojot V. Stūrešepa *Suitu deju*. Klavieru pavadījumu spēlē vecākais brālis ģimnazists. Klausītāju pulkā sēdošo vecāku acīs staro prieks un lepnums. Vai kāds var paredzēt, ka Ojārs Kalniņš un Voldemārs Stūrešeps pēc gadiem būs kolleģas *Dārziņskolā*?

Ojārs nav nekāds brīnumbērns, kas uzstājas publikas priekšā no piecu gadu vecuma. Vijoli mācīties viņš sāk vienlaicīgi ar mācībām pamatskolā. Kāpēc vijoli? Klavieres jau ir aizņēmis *pirmdzimtais*. Tēvs pats ir mūzikāls cilvēks un vēlas izveidot skanīgu ģimenes ansambli. Viņš atrod ļoti labu pedagogu, jauno, uzlecošo zvaigzni brīvās Latvijas vijolnieku plejadā, Jāni Kalēju (1912 – 1973). Iespējams, ka ne gluži bez Sprīvuļa rekomendācijas, jo Jāņa māte Antonija arī ir skolotāja, Augusta Sprīvuļa līdzaudze un laba paziņa. *Biedrs* Kalējs turpina nodarbības ar Ojāru arī pēc tam, kad 1940. gada rudenī kļūst par mācībspēku Padomju Latvijas Konservātorijā. Laikam viņš saskata puišēļa talantu un prot to novērtēt.

Baidoties, ka jaunais *vijolvirtuozs* varētu noklist neceļos, Kalēja kungs pats nāk sniegt stundas Blaumaņa ielā. It kā dārgāk, bet

drošāk. Ojārs atceras, ka skolotājs vienmēr ieradies precīzi noteiktajā laikā, allaž stalts un moderni ģērbies. No viņa izstāro dziļa iekšēja inteliģence. Lai nenoslogotu pirkstus, vijoles kasti viņš nes padusē. Ojāriņš viņu sagaida *zālē*, stāvēdams pie saliekamās metalla nošu pults. *Mentoram* katra minūte ir dārga. Tēvs hospitē stundu no sava darba kabineta. Viņš mācību procesā neiejaucas, bet pēc tam, Ojāram gatavojoties nākamajai nodarbībai, kontrolē katru noti. Ojāra progress vijoles spēles apgūšanā ir satriecošs. Divas reizes nedēļā nāk profesionālis, pārējās dienas *dēliņu* bez liekiem izdevumiem dresē pašā *tētiņš*. Nikolajs to spēj, jo jaunībā mācījies spēlēt klavieres un arī nedaudz vijoli rokāt turējies. Mūzikalitāte viņam manotā no Cimzes seminārā skolotā vectēva.

1940. gada 17. jūnijā Ojārs kopā ar tēvu un brāli no ābeldārza vēro, kā cauri *Kalnavotiem* pa veco, puteklaino Daugavpils šoseju velkas noplukušu sarkanarmiešu ordas. Pilnīgs pretstats staltajiem Latvijas armijas kara-vīriem. Pēkšņi kolonna apstājas, atskan komanda "NOKĀRTOTIES", un viss iekarotāju bars metas lejā pa gatvi uz pakrastes parku, kas topografiskajā kartē droši vien iezīmēts kā mežs. Zem katra koka un krūma paliek "piemiņas zīme". Pēc tam tur neviens kāju vairs nespeļ.

Toruden mācību gads Rīgas pamatskolās sākas tikai 23. septembrī. Laikrakstā *Padomju Latvija* ievietota interesanta fotokollāža: "Izglītības tautas komisārs b. J. Lācis no radiofona studijas apsveic skolu jaunatni. Kronvalda pamatskolas skolēni svinīgā aktā noklausās šo uzrunu radiofonā." Aktu zālē redzams darbu saglabājušais Augusts Sprīvulis. Rīgā ir simts skolu, bet kāpēc nobildēta tieši Kronvalda pamatskola? Tāpēc, ka šeit otrajā klasītē mācās Viļa Lāča dēls Ojārs. Tā nu abi Ojāri ir iemūžināti vienā fotografijā, tikai grūti pazīstami.

Kas notiks tālāk? *Ministru* Jūliju Lāci, Ojāra tēvoča vīnrūpnieka Jāņa Kalniņa skolas biedru, arestēs un nošaus, 6. klases audzēkni Ojāru Kalniņu deportēs, bet Augusts Sprīvulis 1944. gadā dosies bēgļu gaitās. Tobrīd viņiem visiem trim par to nav ne mazākās nojausmas!

Diemžēl augstais gods apmācīt *premjērministra* atvasi skolai atvēlēts tikai divu nedēļu garumā. 5. oktobrī laikraksti ziņo, ka "no nelaimes gadījuma miris Ojārs Lācis". Nekas sīkāk nav paskaidrots, kaut gan visa Rīga runā, ka zēns iekritis lifta šachtā. Viļa Lāča pateicības rakstā, kas veltīts viņa karsti mīlotā dēla pavadītājiem, nosaukta arī Kronvalda pamatskola. Tā nu 6. oktobrī Ojāra audzinātājam Pētersona *jaunkundzei* (kuŗu gan šādi godāt aizliegts) atkal "sarkani saraudātām acīm" jāsoļo uz viņai labi pazīstamiem Raiņa kapiem.

(Turpinājums sekos)

Kādi eiropieši dzīvos Latvijā?

Eiropas Parlamenta deputāts Kārlis Šadurskis intervijā Ligitai Kovtunai

Esam pārliecinoši iesoļojuši eirozonā un jau pieraduši pie skaistajiem „eirolatiem” savos maciņos. Braucam pa labiem lielceļiem, kas būvēti ar Eiropas Savienības atbalstu, un priecājamies par Goru Rēzeknē un Rotko Mākslas centru Daugavpilī, kas tapuši ar to pašu ES finansējumu. Un tomēr eiro-skeptiķu Latvijā ir ievērojams procents. Kāpēc?

K. Š. Droši vien katram eiro-skeptiķim ir savi argumenti un sava motivācija. Mans skaidrojums: - pirmkārt - sabiedrības gaidas, ka dzīve ies uz augšu daudz straujāk, nav tikušas piepildītas. Likās, atliek tikai kaut ko labu padarīt, un „dzīve būs skaista kā rīts”. Praksē tā nenotiek. Dažu politiku bezatbildīgie solījumi, ka pēc dažiem gadiem dzīvosim kā Somijā, kā Vācijā, ir padarījuši savu. Valstīm, kuŗas tautsaimniecību attīstījušas gadu desmitiem ilgāk nekā Latvija, saprotams, ir daudz pamatīgāka bāze attīstībai. Mēs sākām savu atjaunotās valsts ceļu ar sagrautu ekonomiku pēcpadomju laikā. Nācās pārorientēties uz pilnīgi citādiem ražošanas un pakalpojumu sniegšanas veidiem, uz citiem tirgiem. Jā, bija laba inženier tehniskā bāze, bet nebija kur to izmantot. Sākām taču no nulles līdzīgi, kā pēc Pirmā pasaules kara, kad rūpniecība vispār bija izvesta no Latvijas. Manuprāt, attīstības temps nav bijis slikts, bet gluži cilvēciski gribas ātrāk un labāk, un katram arī pašam sev gribas kvalitātīvu dzīvi, – nekļūst daudz vieglāk tikai no cerības vien, ka mūsu mazbērni dzīvos sakārtotā valstī.

Otrkārt – mūsu pašu tolerantā attieksme pret korumpēto vidi. Mums patīk lamāt valdību, bet pašiem ne visai patīk maksāt nodokļus. Un kā ir ar apziņu, ka mani nesamaksātie nodokļi papildina ēnu ekonomiku un nepienāk klāt tai nesamaksātajai naudas masai, kas pienākas izglītībai, veselības aprūpei, valsts drošībai, pensijām utt.? Treškārt – kā strādā mūsu plašsaziņas līdzekļi? „Sliktā ziņa” sanāk tā kā interesantāka, košāka un dzīvīgāka par „labo ziņu”. Padomju okupācijas laikā tikām baroti ar „labajām ziņām”, bet paši tām nemaz neticējām. Tagad tiekam baroti ar „sliktajām” un nez kāpēc tām noticām ātri un viegli. Ceturtkārt – bailes no nezināmā, negatīva vēsturiskā pieredze, proti, visas naudas reformas, kas notikušas padomju varas gados, bija krāpnieciski realizētas. Nav izdzisis arī iespaids, ka Latvijas rubļa nomaiņa pret latu attiecībā 1 pret 200 ir bijusi liela mēroga netaisnība, lai gan īstenībā tas nebija nekas cits kā hiperinflācijas rezultāts. Reiz kādam sadusmotam sarunbiedram, kas man apgalvoja, ka ir divsimtkārtīgi aplaupīts, pajautāju: bet, ja būtu otrādi, ja kurss būtu noteikts 200 latu par rubli, vai tu būtu kļuvis divsimtkārt bagātāks?

Eiroskepse samazināsies, un esmu pārliecināts, ka tas notiks

jo drīz. Velku paralēles ar 2004. gadā īstenoto izglītības reformu, kas paredzēja pāreju uz izglītības iegūšanu latviešu valodā. Arī tad bija „politiskie līdeņi”, kas krievu sabiedrībai pamanījās iestāstīt, ka pasliktināsies izglītības kvalitāte utt. Sākās protesti un nemieri, bet jau pēc pusgada visi nomierinājās.

Jūs tolaik bijāt Latvijas izglītības ministrs.

Jā, stājos šai amatā 2002.gadā un godprātīgi centos īstenot jau 1998. gadā pieņemtās vadlīnijas savā nozarē. Izglītības jomā mēs paredzējām ar 2004. gada 1. septembri sākt izglītības apguvi visās valsts skolās latviešu valodā 60 procentos mācību priekšmetu, tātad arī eksaktajos priekšmetos, ne tikai latviešu valodas un literatūras stundās. Līdz ar to tika ielikti pamati bilingvālajai izglītībai. Bet nu šī norma ir savu laiku nokalpojusi, turklāt objektīvie rādītāji liecina, ka pēdējos gados stāvoklis pasliktinās. Kopš 2006./2007. mācību gada situācija mainās par labu krievu valodai. Pamatizglītību Latvijā var iegūt astoņās valodās, taču reālītātē mācības notiek divās plūsmās – latviešu un krievu plūsmā. Pārējās sešās valodās izglītojas tikai 0,89% skolabērnu. Turklāt latviešu valodas īpatsvars samazinās. Kāpēc tā? Īstenībā latvieši emigrē mazāk nekā krievi un latviešiem bērni dzimst vairāk nekā krieviem. Raugiet, latviešiem nav pieredzes integrēt citus, savukārt ir pieredze integrēties pašiem. Krieviem vispār ir tikai pieredze integrēt. Darbaroku trūkums, kas kļūst par aizvien lielāku problēmu Latvijā, iedzīvotāju blīvums ir četras reizes (!) mazāks nekā vidēji Eiropā, tas viss diktē savu – vieta tukša ne-

Kārlis Šadurskis

jot Valsts attīstības pamatnostādnes paredzētos mērķus izglītībā, 2015./2016. gadā tajās skolās, kas ir valsts un pašvaldību pārziņā, pirmo klasīti skolabērni sāks latviešu valodā. Privātskolās var būt citādi, taču jāreķinās, ka skolas beigšanas eksāmeni jākārtos valsts valodā.

Tad jau nopietni jāsāk attiecīgs darbs bērnodarzos.

Visupirms sakārtojot valstī normatīvos aktus, kas nosaka, ka pirmsskolas izglītībā bērnam jānodrošina pilnvērtīga komūnicācija, ar to saprotot, ka arī sadzīves videi – ne tikai nodarbībām – bērnodarzos ir jābūt latviskai. Tas ir ļoti ievērojams, pakāpeniski veicams darbs, nenodarot

Jūsu domas par patriotisko audzināšanu?

Paskatieties, kas 9. maijā notiek pie Uzvaras pieminekļa! Tiek audzināta jaunā maiņa, kas iet gaviļēt pie okupācijas pieminekļa.

Sliecos tomēr domāt, ka krievu jaunieši tur iet galvenokārt „tusiņu” dēļ. Turklāt ir zināms, ka krievu ģimenēs gluži vai tiek glorificēts ikviens stāsts par vecvecētīņu, kas karojis pret fašistiem. Varbūt latviešiem mājās vairāk jāstāsta par saviem vecvecētīņiem, kas bijuši leģionāri un tikuši represēti!

Latvijas Televīzijā nesen bija raidījums, kas ļoti spilgti izga-

Jūsu - Eiroparlamenta deputāta darbības lauks ir ļoti daudzveidīgs – vides, veselības, tiesību jomas, gluži konkrēti – arī Eiropas jūrlietu un zivsaimniecības problēmas. Cik ilgs laiks paiet, kamēr jauns deputāts aptver savu darbalauku un var sākt pilnvērtīgi darboties? Pavasari taču atkal ir Eiroparlamenta vēlēšanas.

Man palīdzēja Latvijas parlamentā gūtā darba pieredze. Galvenā atšķirība ir tā, ka Eiropas Parlamentā nav valdošās koalīcijas, līdz ar ko ikvienā balsojumā jāpanāk vairākums. Tas nozīmē, ja jāpanāk Latvijai pozitīvs kāda jautājuma iznākums, jāveic lieli priekšdarbi – jārunā ar citu politisko grupu un delegāciju pārstāvjiem, viņi jāpārliecina, jāiepazīstas ar milzīgu informācijas apjomu. Ik nedēļu uz mana rakstāmgalda ir vismaz tik augsta (deputāts rāda dokumentu kaudzes apjomu, kas līdzinās apmēram elektriskās kafijkannas augstumam – L.K.) A4 formāta papīru kaudze, kas rūpīgi jāizlasa. Protams, daudz izdara palīgi, sagatavojot dokumentāciju par konkrētiem jautājumiem. Balsot mehāniski, pašaujoties uz pārējiem komisijas locekļiem, nav manā dabā, jo tas ir neinteresanti. Ļoti svarīgi ir zināt „viedokļa līdeņus” citās parlamenta grupās un uzrunāt, pārliecināt tos, kas var būt domubiedri un atbalstītāji. Ar Dānijas deputātu, piemēram, nebūs vērts runāt par Latvijai svarīgiem zivsaimniecības jautājumiem, jo viņiem ir gluži citādas intereses. Savukārt ar zviedru būs produktīvi runāt, piemēram, par ekoloģijas problēmām, turklāt ievērojot viņa valsts intereses un izsakot gatavību tās atbalstīt. Šeit ir jādama Eiropas dimensijā.

Un vēl kāda „niānse” - Latvijā Eiroparlamentā pārstāv deviņi deputāti, no tiem seši strādā par labu Latvijai, trīs – pret. Ir jautājumu loki, piemēram, cilvēktiesību jautājumi, īsta „medusmaize” deputātei Ždanokai, kuŗos šī „kollēga” cenšas iepīt kādu Latvijai kaitīgu punktu, ko aši sadzird sociālisti un komunisti. Piemēram, „pievērst uzmanību nepilsoņu beztiesīgajam stāvoklim Latvijā”. To valstu pārstāvji, kuŗas ir ļoti jūtīgi nacionālo minoritāšu jautājumi, saausās. Tad mēs nedrīkstam taupīt laiku sarunām, lai argumentētu, pārliecinātu, skaidrotu.

Cik ilgs laiks paiet, lai iestrādātos? Atkarībā no individuālajām darbaspējām pusgads, gads... Gandarījums nāk pēc ilgstoša darba, un es esmu gandarīts, ka, piemēram, ar manu līdzdalību ir panākta reāla rīcība vides ilgtspējā un kvalitātē, kur programmās nu jau paredzēta nozīmīga konkrēta naudas summa, ne tikai mudinājumi dzīvot zaļi, ka stabilitāte un attīstības iespējas panāktas Latvijai tik nozīmīgajā zivsaimniecībā, kas savukārt pozitīvi ietekmēs ne vien ekonomiku, bet arī nodarbinātību un mūsu latviskās dzīves telpu un kultūru.

“Latviešiem nav pieredzes integrēt citus, savukārt ir pieredze integrēties pašiem. Krieviem vispār ir tikai pieredze integrēt. Darbaroku trūkums, kas kļūst par aizvien lielāku problēmu Latvijā, iedzīvotāju blīvums ir četras reizes (!) mazāks nekā vidēji Eiropā, tas viss diktē savu – vieta tukša nepaliek. Un – kā jūs domājat – kuŗai kopienai piesliesies iebrucēji?! Nedrīkst būt citas iespējas šo imigrantu bērniem iegūt izglītību Latvijā kā vien iegūt to šīs valsts valodā, latviešu valodā.”

paliek. Un – kā jūs domājat – kuŗai kopienai piesliesies iebrucēji?! Nedrīkst būt citas iespējas šo imigrantu bērniem iegūt izglītību Latvijā kā vien iegūt to šīs valsts valodā, latviešu valodā.

Šai sakarā cerīgi un pozitīvi raugos uz Satversmes preambulu, kur visas valstiskās vērtības ir nosauktas vārdā. Un domāju, ka, secīgi un neatlaidīgi īsteno-

pāri ne latviešu, ne mazākumtautību bērnam. Jābūt iespējai viņiem savā dzimtajā valodā pasūdzēties, piemēram, par sliktu sapnīti diendusas laikā, zināma laika daļa ir jāvēlī, lai bērns varētu attīstīties arī savā dzimtajā valodas vidē. Taču audzinātājam ne tikai jāprot latviešu valoda, bet arī jārunā nevainojamā, bagātā latviešu valodā bez akcenta.

moja, kā notiek „patriotiskā audzināšana” krievu skolās, – tikai viena direktore no sešiem uzrunātajiem skolu vadītājiem Latvijas Valsts svētku priekšvakarā bija gatava nepieņemt tās nostādnes, ko „iesaka” Krievijas vēstniecība. Un jaunieši ar nepilnīgām vai pat sagrozītām vēstures zināšanām dodas uz „tusiņu” pie šī pieminekļa...

PAULS DAMBIS

“Latviešiem patīk dziedāt, bet uz koncertiem tie neiet,” teicis kāds vācu diriģents 21. gadsimtā.

Lielais svētku umurkumurs beidzies, tagad iestājies Latvijas mūzikā koncertu dzīvē atslābums un pieklusums. Varam atskatīties uz pagājušā sezonā veikto un no kopējās koncertu gūzmas izdalīt to, kas vairāk palicis prātā. Un prātā vispirms nāk jaunās pianistes **Aurēlijas Šimkus koncerts** Lielajā ģildē 5. decembrī. Ne tāpēc, ka šis 16 gadus vecās pianistes uzstāšanās būtu bijis kaut kas īpašs. Nebija vairs brīnumbērņa Ziemsvētku brīnuma, jo Aurēlija jau jūtas kā nobriedusi māksliniece un bērnišķas kaprises vairs nenāk prātā.

Koncertā skanēja Franča Šūberta trīs mazāk zināmi mūzikālie mirkli - pēdējie opusi, kuriem pianisti parasti paiet garām, uzskatot tos par komponista agrāko darbu atkārtosanos. Nu jā, jauna tajos tiešām nekā nav, taču jaunā pianiste tajos ielika varen daudz romantiskas dziņas. Varbūt bez pārmeņu paātrinātā tempa un „ekstazes” kulmināciju brīžos varēja iztikt. Taču tehniski nospēlētas tās tika nevainojami.

Lista „Fantazija un fuga par BACH” ir daudz pianistu reper-

tuārā. Darbs aranžēts arī orķestrim, un pats komponists to savukārt pārlīcis arī ērģelēm. Lists pats ar ērģelēm to droši vien varēja nospēlēt, es to savulaik nevarēju. Taču Aurēlijai šoreiz būtu derējis uzmanīties no savu spēju pārāk atklātas demonstrēšanas. Drusku atgādināja publikas apzīlbināšanas mērķi. Daudzi arī bija apzīlbuši un apliecināja, ka pasaulē nav šobrīd cita pianista, kuŗu vērts klausīties, kā Aurēliju Šimkus! Viņa ir tiešām sava brāļa cienīga. Taču jāapvalda pārlietu lielā tehniskās spīdēšanas kāre. Brālis to spēj.

Johana Sebastiana Bacha pēdējā un arī nepabeigtā darbam *Kunst der Fuge*, „Fūgas māksla” (1750. gads - komponista nāves gads) ir nedaudz mistiska pieskaņa. Pirmkārt, neskaidrs ir paša skaņdarba mērķis - kam, kādam sastāvam tas domāts. Autors nav devis norādes. Līdz ar to šo skaņdarbu spēlē visi - no simfoniskā orķestra līdz pianistam. Otrkārt - nošu teksts ir pārtraukts tieši tajā vietā, kuŗā Bachs ierakstījis savu uzvārda monogrammu: B-A-C-H (sib-la-do-si). Kristians Filips Emanuels (jaunākais dēls) ar roku pierakstījis, ka šajā vietā tēva roka apstājusies un spalva izkritusi no

plaukstas. Viņš atrasts miris. Tas nedaudz uzdzēn šermuļus. Vai Bacham vajadzēja šādi rotaļties ar viņam tik devīgo likteni? Kaut gan - Šostakovičam pēc viņa mūzikālās monogrammas ievietošanas savos darbos nekas ļauns nenotika. Ja nu vienīgi, ka viņš iestājās komunistu partijā mūža nogalē, kad tas vairs nebija nepieciešams.

Tas par Bachu. Bet koncerts noritēja veiksmīgi. Jaunā pianiste sevi pieteica Rīgas publikai kā nopietnu, nobriedušu mākslinieci. Publikas gan varēja būt vairāk.

Un vēl kādu pagājušā gada mūzikālu notikumu vēlētos izcelt. Tas bija jaunās latviešu vijolniece un komponistes **Antras Tumševicas kamersimfonijas *Die Stimme pirmatskaņojums*** 19. aprīlī Lielajā ģildē. Tas patiešām ir īsta meistara rokas rakstīts skaņdarbs, ko atskaņoja *Sinfonietta Rīga* Normunda Šnē vadībā. Tumševica ir tās komponistu paaudzes pārstāve, kuŗu reprezentē Ēriks Ešenvalds, Santa Ratniece. Jaunā, talantīgā komponistu paaudze, ko tagad pazīst Eiropā. Skaņdarbā „Bals” ir atgādinājums („Dieva balss, kas klausdzina pie mūsu dvēseles durvīm”), aicinājums uzmanīties - no plašsaziņas līdzekļu - TV, Radio, tīmekļa

„Latviešiem patīk dziedāt, bet uz koncertiem tie neiet”

u.c. „balsim”. Mūzika ir laikmetīga, ar atsaukēm uz postmodernā laikmetā tik populārājam stilu spēlēm. Darbam piemīt patiess emocionālisms, skaidrs autore vēstījums un, galvenais, - teicams realizējums nošu tekstā. Gribētu lūgt savu lasītāju pievērst uzmanību šai daudzsolšajai autorei.

21. decembrī, Ziemsvētku laikā, uzmanību saistīja **kamerkoŗa „Kamēr...”** diriģenta Jāņa Liepiņa vadībā koncerts Sv. Jāņa baznīcā „Adventa. Aleluja”. Koris atskaņoja Bendžamina Britena līdz šim Rīgā nedzirdēto *Rejoice in the Lamb* kopā ar ērģelniecei Ilzi Reini. Darbs rotaļīgi gaišs, nedaudz bērnišķīgi aizraujošs. Īsts Ziemsvētku prieks bezsniega svētkos! Klausītāju, kā ierasts koŗa koncertos, daudz. Baznīcā trūka vietu un nācās stāvēt kājās. Taču koristu un jaunā diriģenta aizrautība darīja gaišu pat patumšo dievnamu.

23. decembra aktrises **Rēzijas Kalniņas un komponista Ulza Marchileviča koncerts** Vecajā Sv. Ģertrūdes baznīcā bija ļaužu pārpilns. Daudzi nebija tikuši pie biļetēm. Tas jau ir rets notikums. Koncertu atklāja draudzes mācītājs, aktrises brālis Kristis Kalniņš. Pēc tam divas stundas garais kon-

certs uzrādīja gan šāda koncerta pozitīvās, gan negatīvās puses.

Kā jau tas raksturīgi - viena komponista dziesmu programma ne vienmēr spēj noturēt maksimāli ciskā līmeņa līdzsvaru. Izteikti romantiski populārā stilā sacerētas dziesmas svētku vakarā bija bagātinātas ar instrumentāla ansambļa pavadījumu un paša Marchileviča sintezētajiem burvīgajiem skaņu efektiem. Taču, lai gan Rēzijas Kalniņas dziedāšanas maniere bija intīmi pieklusināta, koncertam ietilgstot, tajā jautās mūzikāla atkārtosšanās, iepriekš jau dzirdētais vairs nesolīja nekā jauna. Žēl! Varbūt dziesmām vajadzēja dot laiku „norūgt”. Bet varbūt pie vainas ir banāli sentimentālā diletantu - peršņu kalēju dziesmu teksti, kuŗos nepātraukti atkārtotās nodrāztie pastkaršu jēdzieni. Mūsu latviešu dzejas klasiskā Ziemsvētki ir visbiežāk izmantotā tema. Tur vienmēr, visos laikos varēs atrast latvisko svētku dzejas pērlī.

Taču nedod, Dievs, ja kāda no sajūsmas noraudājusies dāma izlasis šis rindas! Degt man zilās elles ugunīs! Pasargi, Dievs!

Daudz laba vēlējumu visiem maniem draugiem un lasītājiem Jaunajā gadā!

EDUARDS SILKALNS PAR LITERĀTŪRU UN DZĪVI

EDUARDS SILKALNS

„Kuŗš gan mūsdienās vairs lasa gandrīz 500 lappušu garus prozas sacerējumus?” pērnā gada 5. laidienā retoriski vaicā žurnāla **Latvju Teksti** literatūras nodaļas redaktore Liāna Langa. Bet, ja jau apgāds „Zvaigzne ABC” nesen izdevis 1120 lappušu biezū Roberto Bolanjo romānu **2666**, jāsecina, ka pēc tik garjiem sacerējumiem lasītājos latviešu valodā kaut cik cienijama apjoma pieprasījums tomēr ir, jo neprātīgus riskus izdevniecības nemēdz uzņemt. 2012. gadā iznāca gan 800 lappušu biezū Zigfrīda fon Fēgezaka **Baltiešu gredzens**, gan 752 lappuses aizsniegušais Džeimsa Džoisa **Uliss**. Vai kuplo sējumu iegādātāji vēlējas ar tiem vienīgi greznot grāmatu plauktus?

Par to, vai vēl pēc gadiem divdesmit trīsdesmit mūsu mēlē varēs iznākt ne vien gigantiski, bet pat ne tik prāvi sējumi, liek aizdomāties tai pašā **Latvju Tekstu** numurā lasāmā diskusija par literatūru skolas solā. 23. augustā Latvju Literatūras centrā notikušajās sarunās piedalījušās vairākas latviešu literatūras skolotājas un kāds Rīgas Valsts 2. ģimnazijas 12. klases skolēns. Lūk, puīša pamata nostādne:

„Lielāko skolēnu daļu literatūra vispār neinteresē, tā nav viņu prioritāte. Viņi ir izauguši ģimenēs, kur viss tiek balstīts uz kapitālisma sistēmu - uz to, ka vajag pelnīt naudu. Literatūrai mūsdienu vidusskolēnu acīs nav praktiska pielietojuma. Ir pāris cilvēku klasē, kuŗus interesē literatūra un kultūra: viņus

var mācīt labi vai slikti, viņi vienlīdz turpinās uz to iet. Jūs varat turpināt atlasīt savas programmas, bet atnāks 18 gadīgs čuvaks uz 11. klasi, kas stundā paralēli savā aifonā zem galda tirgojas biržā ar akcijām un pelna naudu, un iestāties viņam, ka Plūdons ir labs!”

Sarunas turpinājumā skolotājas, kopumā gan bez izteikta pārlicības spēka, ieskicē dažū labu paņēmienu literatūras mācīšanā, kas viņām nostrādājis, bet skolēns tikai spēlē savu izaicinātāja lomu, ik pa brīdim uzšļācot pa auksta ūdens šaltij skolotāju piedāvātajiem risinājumiem. Te paraudziņš. -

Skolotāja: „Manā utopiskajā pasaulē ar vienu darbu vajadzētu strādāt, atsedzot limeni pa līmenim - sākot ar nesaprasto vārdu izrakstīšanu, tālāk emocionālais līmenis, tālāk struktūras... Lai viens darbs ir kā piemērs tam, cik bagātīgi ir iespējams lasīt.”

Skolēns: „Tāda metode iedarbojas tikai uz tādiem cilvēkiem, kuŗiem jau ir priekšinterese vai priekšzināšanas par literatūru, bet ļoti daudziem cilvēkiem mūsdienās tādu nav. Ļoti daudzi jaunieši vispār nezina, ko nozīmē lasīt grāmatu. Un to es saku par savu paaudzi. Bet tagad aug bērni, kas spēlējas nevis ar grabulīti, bet ar tēva smartfounu, nevis lasa grāmatīņu, bet skatās 3D hologrammā. Literatūras mācīšana, tāda, kāda tā šobrīd ir, Latvijas sabiedrībai nav diži vajadzīga. Literatūras skolotāja utopija ir tāda, ka viņa skolēns izaug par cilvē-

ku, kas labi pārzina literatūru. Saskaņiet, cik tādu cilvēku iznāk no skolas, un pasakiet, vai tam ir jēga!”

Šai vietā atļaušos sarunā iejaukties, norādot uz literatūras mācīšanas sākotnējiem nolūkiem un uz iemesliem, kāpēc šie nolūki mūsdienās grūti sasniedzami. -

19. gadsimtenī latviešu skolās literatūras - kā dzejas, tā prozas - galvenais uzdevums bija papildināt nomināli svarīgākā mācību priekšmeta - ticības mācības efektivitāti, glītojot izglītojamā garu un dvēseli, padarot viņu par labu cilvēku. Mērķis bija neslēpti didaktisks. Jau dzelminieku deklarācija 20. gadsimta sākumā pieprasīja mākslu mākslas dēļ un jebkuŗas mākslas nozares atbrīvošanos no ārpusmākslinieciskiem mērķiem, tāpat arī no ētiskas audzināšanas mērķa. Postkomūnisma periodā ticības mācību māca tikai retumis un vienīgi pamatskolā, tāpēc par literatūru kā ticības mācības papildinātāju vidusskolās vairs nevar būt ne runas, literatūrai nākas klibot uz vienas kājas.

Literatūras mācīšana allaž bijusi cieši saistīta arī ar latviešu valodas mācīšanu. Literatūra bagātinājusi skolēnu leksiku un izteiksmes līdzekļus. Mūsdienu jaunieši daļu, „puķainu” izteikšanos vairs netur augstā vērtē, jo mūsdienu elektroniskie saziņas līdzekļi, ar kuŗiem viņi stundām ilgi rotaļājas, pieprasa ašu, tiešu, „knapu” izteikšanos. Māka sakāmo izteikt ar 140 zīmēm tiek uzskatīta par vērtīgāku prasmi

nekā daiļskanīgas vēstules uzrakstīšana uz papīra.

Latviešu literatūras mācīšanai no Tautas atmodas laikmeta līdz, teiksim, 1940. gadam piemita nacionālās kopības apziņas izkopšanas funkcija. Visā Latvijā „izņēma” vienus un tos pašus rakstniekus, pirmām kārtām jau klasiskus, un bija pamats ticēt, ka visi latvieši ne tikai dziedās vienu dziesmu un runās vienu valodīņu, bet arī pārņems savu izcilāko rakstnieku pasaules uzskatu un garā nostāsies ap viņiem ciešā lokā. Līdz mūsdienām sarakstīti latviešu valodā tik daudzi teksti, ka par obligātu, visā valstī katrā klasē apskatāmu literatūru kā kopības veicinātāju vairs nevar būt runa.

Nevar noliegt, ka skolēnam, kuŗš piedalījies iepriekš aprakstītajā 23. augusta diskusijā, ir liela tiesa taisnības. Jautājums nu ir: vai literatūras mācību padarīt par izvēles priekšmetu garā un sirdi attīstītākai skolēnu minoritātei, jeb vai kaut kā pielāgot to mūsdienu jauniešu masu gaumei un arī turpmāk to mācīt visiem?

Nupat ar mazbērniem Liepājas teātrī noskatījos **Sprīdīti**, kas programmiņā bija nosaukts nevis par Annas Brigaderes **Sprīdīti**, bet gan par „mūzikālu izrādi bērniem pēc Annas Brigaderes lugas motīviem”. Valža Lūriņa iestudējums šķita labi piemērots mūsu laikam, mūslietu bērniem. Zinot, kādas ir bērnu koncentrēšanās spējas, izrādes sarūpētāji Brigaderes septiņas ainas bija tiktāl reducējuši, ka atlika lai-

ka pat Jāņa Petera un Valža Zilverta sacerētām dziesmām, tomēr izrāde varēja beigties 70 minūtes pēc sākšanās. Aktieŗi spēlēja, dziedāja, lēkāja pa skatuvi, kūleņoja ar milzu enerģiju, apzinoties, ka bērniem vajadzīga nemītīga kustēšanās, rosiņa. Agrākos laikos bērni tiecās pēc ilūzijas, pēc pasaku pasaules un nemaz neprasīja pēc tās racionāla izskaidrojuma. Taču Liepājas izrādē milzis Lutausis savas ainas beigās atklājās bērniem kā divi aktieŗi: pēc garā mēteļa nomešanas kļuva skaidrs, ka augšējais visu laiku sēdējis uz apakšējā pleciem. Brīnuma izjūtas saglabāšanas vietā bērni tagad smējās.

Mana Kaijiņa un Kārlēns izrādi noskatījās ar interesi, bet vēlāk to pārrunāt īpaši nebija noskaņoti. Var jau būt, ka aiz visas skatuviskās ņirboņas un šurumburuma viņi Brigaderes vēstījuma kodolu nemaz neuztvēra. Bet man ar to būtu bijušas grūtības, ja es nepazītu itin labi Brigaderes oriģināldarbu.

Nu, ko darīt, - vai skolotājam turpmāk mācīt latviešu literatūru tā, kā Liepājas teātrinieki spēlēja **Sprīdīti**? Tā, ka auditorijai prieks par patīkami pavadītu laiku, pat ja nekas pārāk daudz netiek paņemts līdzī nākotnei? Bet uz patīkamu laika pavadīšanu ar aizvien komplikētākiem izgudrojumiem un rotaļlietām taču arī t. s. Rietumu pieaugušais cilvēks ir orientēts. *Homo sapiens* itin strauji pārvēršas par *homo ludens*.

REDAKCIJA IESAKA

2014. gada Eiropas kultūras galvaspilsētas interesantākie sarīkojumi un norises

MAIJS

1. maijs

Visā Latvijā

Draugs podā jeb Kartupeļa dienasgrāmata

Projekta "Kartupeļu opera" ietvaros ikviens tiek aicināts iepazīt klātienē kartupeļa augšanas procesu, pašiem to izaudzējot podā. Kopā izbaudīt vasaru, atrodot draugus, ar stāstiem un foto priecējot citus. Katrs iesaistītais saņems podu kartupeļu stādu – pirmo kartupeli jeb ciltstēvu. Par stāda labsajūtu ir jā rūpējas visu tā aktivitātes laiku – no maija līdz oktobrim, veidojot kartupeļa dienasgrāmatu. Visas kartupeļa aktivitātes jāatspoguļo kartupeļa profilā projekta mājaslapā.

1. maijs – 30. maijs

Kultūras pili "Ziemeļblāzma" un parkā

Deja iziet pilsētā

Projekta "Deja iziet pilsētā" ietvaros pasaulslavenās beļģu kompānijas "Les Ballets C de la B" choreogrāfs Kūns Augustīnens uzturēsies Rīgā un vairāku nedēļu laikā strādās ar 10–12 latviešu choreografiem un dejotājiem, veidojot izrādi. Mēģinājumi un radošais process daļēji notiks apkaimes iedzīvotāju un nejausu garāmgājēju klātienē, padarot viņus par mākslas procesa lieciniekiem.

1. maijs – 31. maijs

iRīga

Projekta "Rīgas Fotomēnesis 2014. Urban Viewfinders" ietvaros notiks fotografiju konkurss "iRīga", kurā varēs piedalīties ikviens. Mērķis ir atklāt un iepazīt Rīgu no iespējami dažādiem netipiskiem skatpunktiem. Projekts "iRīga" aizsācies jau 2013. gadā ar foto-konkursu neierobežotam profesionāļu un amatieru lokam. Gada laikā tiek izvirzītas 11 temas un atbilstoši tām autori aicināti elektroniski iesūtīt savus darbus tīmekļa vietnē "Flicker". Konkursa nobeigumā fotografijas tiks atlasītas un eksponētas kopējā izstādē.

6. maijs

Esplanādē

Raiņa un Aspazijas lasījumi

Projekta ietvaros notiks 12 sarīkojumi, kuŗos tiksies ārzemju

un Latvijas rakstnieki. Diskusiju vadīs moderātors, piedalīsies arī tulkotāji. Iecerētais ģeogrāfiskais loks: Lietuva, Igaunija, Polija, Zviedrija, Norvēģija, Lielbritānija (īpaša uzmanība Skotijai un Velšai), Īrija, Vācija, Šveice, Spānija (īpašs uzsvārs uz Kataloniju), Gruzija, Krievija un Turcija.

10. maijs

Vidzemes tirgus teritorijā

Brīvības dārzs

Projekta ietvaros notiks kopīga augu stādīšanas akcija un seminārs par pilsētas dārza izveidošanu uz palodzēm, balkonos un terasēs. Varēs iepazīties ar pilsētas dārzu iekopšanas pieredzi un gūt praktiskus padomus augu stādīšanā un kopšanā. No praktizējošiem dārzkopjiem varēs saņemt padomus un rokasgrāmatu par augu audzēšanu uz palodzēm, balkonos un terasēs. Rokasgrāmata tiks sagatavota, pamatojoties uz pētījumiem par dārzkopības tradīcijām Rīgā, saturā izveidē iesaistot gan mazdārziņu apsaimniekotājus, gan individuālus palodžu un balkonu dārzkopjus.

17. maijs

Latvijas Nacionālajā operā

"Dzimuši Rīgā"

Ingas Kalnas koncerts

Rīgā dzimuši Inga Kalna (soprāns) ir starptautiski atzīta soliste, kas uzstājusies Itālijā, Francijā, Anglijā, Kanādā, ASV, Izraēlā, Zviedrijā, Somijā, Šveicē, Nīderlandē un citviet pasaulē. Viņas repertuārā ir gandrīz visu Rietumeiropas komponistu slavenu operu liriskā soprāna partijas.

19. maijs

Brīvības ielā

Brīvības skrējiens

Gadskārtējo maratonu aizsāks Brīvības skrējiens, kas, visticamāk, notiks vienā no galvenajām pilsētas ielām – Brīvības ielā.

JŪNIJS

1. jūnijs – 20. jūnijs

Rīgā un mikrorajonos

Mūzikas nakts visā Rīgā

"Rīgas festivāla" atklāšanā jeb "Mūzikas naktī visā Rīgā" kon-

certzālēs un uz brīvdabas skatu-vēm visā pilsētā tiks sniegta profesionālo kopu un mūziķu apvienību daudzveidīgu stilu programma. Piedalīsies: Latvijas Radio koris, VAK "Latvija", Latvijas Nacionālais simfoniskais orķestris, "Sinfonietta Rīga", Spīķeņu kvartets, "Sinfonietta Rīga" stīgu kvartets, vokālā grupa "Framest", Denisa Paškeviča džeza trio, trio "Opera", trio "Deko", trio "Art-i-shock" u. c.

1. jūnijs – 20. jūnijs

Spīķeņu brīvdabas estrādē

Gustavs Mālers – 8. simfonija

"Rīgas festivāla" ietvaros labākās Latvijas profesionālās kopas atskaņos "Tūkstošu simfoniju", kas, pēc G. Mālera vārdiem, ir "liksmā dāvāta tautai". Spēlēs Liepājas Simfoniskais orķestris un Latvijas Nacionālais simfoniskais orķestris, dziedās Latvijas Radio koris, Valsts Akadēmiskais koris "Latvija", Latvijas Nacionālās operas koris, Jāzepa Vītola Latvijas Mūzikas akadēmijas studentu jauktais koris, jauniešu koris "Balsis", jauniešu koris "Kamēr...", Rīgas kamerkoris "Ave Sol", Rīgas Doma zēnu koris un Rīgas Doma koŗa skolas meiteņu koris.

21. jūnijs

Mežaparka Lielajā estrādē

Eiropas saulgrieži

Sarīkojumā dažādu valstu koŗu, deju grupas u.c. iepazīstinās ar savu valstu saulgriežu tradīcijām. Dalību jau apstiprinājušas kopas no Tartu, Rostokas, Hamburgas, Veļikijnovgorodas, Tallinas, Kauņas, Norčēpingas, Viļņas un Brēmenes. Daudzveidīgo programmu klāstu papildinās saulgriežu gadatirgus.

JŪLIJS

2. jūlijs

Kultūras pili "Ziemeļblāzma"

Gidona Krēmera un "Kremērata Baltica" koncerts

Koncertu cikla "Dzimuši Rīgā" ietvaros notiks Hidona Krēmera koncerts. Koncerta pamatideja – vest "augsto" mākslu ārā no Vecrīgas un paplašināt mūzikālās Rīgas robežas.

Gidons Krēmers

3. jūlijs

"Splendid Palace"

"Gidona Rīgā"

Projekta "Dzimuši Rīgā" ietvaros notiks kinovakars, kuŗā tiks atspoguļota ridzinieka Hidona Krēmera dzīve un darbs.

3. jūlijs

Kongresu namā

Mare Balticum

Festivāla "Rīgas ritmi" ietvaros sāksies jauns starptautisks mūzikas projekts ar Latvijas Radio bigbenda piedalīšanos. Tā mūzikas materiāls – Latvijas jūras dziesmas.

4. jūlijs

Lielajā gīldē

Mīlestība. Opuss "Žanis un Johanna"

Projekta "Balsis no tumsas jeb Žaņa Lipkes riņķa kvadrātūra" ietvaros notiks Artura Maskata opusa "Žanis un Johanna" pirmatskaņojums. Atskaņotāji – "Kremērata Baltica" Hidona Krēmera vadībā. Scēnogrāfs un režisors – Reinis Suchanovs. Žanis un Johanna Lipkes ir ne tikai cilvēces paraugs, viņi cauri smagiem likteņa pārbaudījumiem saglabājuši mīlestību līdz pat pēdējai mūža dienai.

9. jūlijs – 19. jūlijs

8. Pasaules koŗu olimpiāda

Pasaules koŗu olimpiāda vieno koristus no visas pasaules draudzīgā sacensībā. Koncerti notiks lielākajās Rīgas koncertzālēs un sarīkojumu norises vietās.

9. jūlijs

Spīķeņu pagalmā

Pazudušais dēls

Senās mūzikas festivāla ietvaros koncerts – dziesmuspēle "Pazudušais dēls" piedāvās sekot pazudušā dēla atgriešanās notikumam, kas risināsies 1527. gadā radītajā Burkarda Valdisa dziesmu spēlē. Piedalīsies bijušie vokālās grupas "Cosmos" dalībnieki, seno deju grupa "Ballare", aktīeri un renesanses mūzikas ansamblis režisora Vaŗa Klausītāja vadībā. (Norises datums var tikt mainīts.)

10. jūlijs

Latvijas Universitātes Botāniskajā dārzā

Rīgas Puķu balle 2014

"Puķu balle" ir vērienīgākā, daudzveidīgākā un plašāk apmeklētā ziedu un dekoratīvo augu izstāde Baltijas valstīs. Šis tradicionālais sarīkojums ir vasaras centrālais notikums visiem, kas interesējas par puķēm un dekoratīvajiem stādījumiem, grib veidot skaistus dārzus un priecāties par puķu skaistumu. Līdzās ziedēšanas brīnumam notiks koncerti.

11. jūlijs

Rīgas Domā

Gregoriskie dziedājumi

Piedalīsies vokālais ansamblis "Schola Cantorum Rīga" Guntara Prāņa vadībā un kontrtenors Sergejs Jēgers. (Norises datums var tikt mainīts.)

(Turpinājums sekos)

ILGONIS BĒRSONS,
K. Dziļlejas fonda valdes priekšsēdis

Astoņpadsmi reizi

Decembrī notikušajā Kārļa Dziļlejas balvas piespriešanā un pasniegšanā K. Dziļlejas fonda valdes sekretāre Maija Kalniņa paziņoja, ka šis studentu, bakalauru un maģistru darbu konkurss notiek 18. reizi, tātad sasniedzis savu „pilngadību”.

Konkursu organizēja Maija Kalniņa. Iesniegtos astoņus darbus vērtēja Astrīda Čirule, Māra Grudule, Maira Valtere, Andrejs Grāpis, Māris Salējs (Marians Rižis) un šis informācijas autors.

Notika tā, ka pirmo reizi sacensībai nebija iesūtīti sēmesstru darbi. Bakalauru grupā piešķirām divas godalgas (katra pa simt latiem) – **Baibai Kauliņai** (Latvijas Kultūras akadēmija, darba zinātniskais vadītājs profesors Raimonds Briedis) par pētījumu „Paradoksa poētika Imanta Ziedoņa dzejas atskaņu semantikā” un **Arnim Koroševskim** (Latvijas Universitāte, zin. vad. asoc. prof. Īeva Kalniņa) par studiju „Reālisms Andreja Upīša romānos „Sieviete” un „Zaļā zeme””. Maģistra darbu grupā visaugstāk novērtējam **Sanitas Briežkalnes** (LU, zin. vad. Dr. philol. Pauls Daija) pētījumu „Daniela Defo „Robinsona Krūzo” pirmie tulkojumi Latvijā un Lietuvā apgaismības ideju kontekstā”. Viņa saņēma simt piecdesmit latu.

Kārlis Dziļleja

Darbu publikajā vērtēšanā piedalījās apbalvotie, viņu docētāji, žūrijas locekļi, Fonda valdes priekšsēde Līvija Volkova un citi. M. Kalniņa nolasīja no Zviedrijas atsūtīto Fonda Goda priekšsēdes, izcilā zinātnieka un rakstnieka meitas **Izēzes Zivertes** apsveikumu:

Kārlis Dziļleja priecājās, ka viņa dzimšanas diena, 13. decembris, ir arī gaismas nesējas Lūcijas diena. Apsveicu jaunos zinātniekus un novēlu jums darīt gaišākas Latvijas dienas. Latvija būs tāda, kādu jūs, jaunā paaudzē, to veidosit. Ne-

meklējiet laimi svešās zemēs, neprasiet, ko Latvija lai dod jums, bet jautājiet, ko jūs varat dot Latvijai.

Paldies visiem Kārļa Dziļlejas fonda darbiniekiem. Laimīgu jauno gadu visiem!

Teiksim: „Labsajūtām bagātu gadu Ilzei Zivertei, mūsu atbalstītāji – patronesei!”

Divi secinājumi:

Jauno zinātnieku redzeslokā ir gan visnenākie un senie laiki, gan pārvērtējamie darbi, kas radušies okupētajā Latvijā, gan modernisms.

Mums ir zinātnieku noturība. A. Koroševskis ar Dziļlejas balvu apsveikts atkārtoti, bijušie prēmijas laureāti ir gan M. Valtere (tagad Jāņa Akuratera mūzeja direktore vietniece), gan prof. Daija.

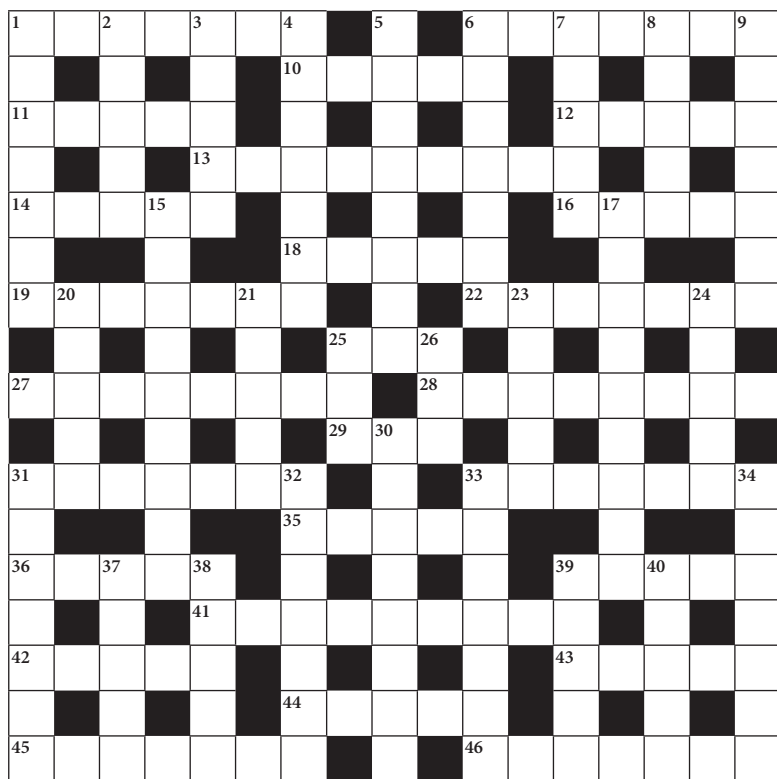
Pēc tam, kad viesmīlīgajā Akuratera mūzejā apbalvotie bija saņēmuši Kārļa Dziļlejas darbu izlasi „Es atceros savu novadu” (t. i., Talsu pusi), nogaršojuši rakstnieka atceres klišēri, Andrejs Grāpis iesniedza projektu Dziļlejas romāna „Garlībs Merķelis” (1935, ar pseudonimu K. Lejnīeks) atkārtotai izdošanai. To atbalstījis Ķekavas novads, un mūsu Fonds apsolīja darīt to pašu. Viens no mūsu darba uzdevumiem ir Dziļlejas literārā mantojuma pētīšana un populārizācija.

Vēlaties uzzināt par tautiešiem Lielbritānijā?

www.latviesiem.co.uk

Sastādījis JĀNIS REVELIŅŠ (ASV)

KRUSTVĀRDU MĪKLA

Līmeniski. 1. Garīga dziesma. 6. Valsts aiz ASV dienvidu robežas. 10. Norvēģijas valūta. 11. Smēre. 12. Periodiski applūstoša zemes platība. 13. Neatzīta valsts blakus Izraēlai. 14. Buša otrā kaķa arēna. 16. Demonstrējums. 18. Valsts likumu iestāde. 19. Bēdas; sēras. 22. Izglītots. 25. Pasaulē dominējoša valsts. 27. Krevetes. 28. Reālitate. 29. Kaisīt zemē sēklu.

31. Atzīt. 33. Apstrādāt vilnu. 35. Jemenas galvaspilsēta. 36. Piedalās vēlēšanās (tag. 3.pers.). 39. Ciemiņi. 41. Turība. 42. Iekšpusē. 43. Kandela. 44. Runāt vai darīt ko jocīgu. 45. Daiļa. 46. Ēdams jūras gliemis.

Stateniski. 1. Olimpisko spēļu Latvijas medaļnieks pistoles šaušanā. 2. Grumba. 3. Baletdejojājs rīdzinieks – teātra *Boļšoi* zvaigzne

(1936-1989). 4. Ķermeņa kaulu sistēma. 5. Ar stūri vadāmas kamanas nobraucieniem pa ledus trasi. 6. Mechaniskas ierīces. 7. Konditorejas izstrādājumi. 8. Bijusi Persija. 9. Augonis. 15. Braļu Šicu sporta rīks. 17. Laika grāmatas. 20. Klepeži. 21. Nepareizi, mulķīgi. 23. Slinka; gausa. 24. Pūšamie mūz. instrumenti. 25. Griezīgs. 26. Pinot darināt. 30. Ātri gaistošs. 31. Latvijas aizsardzības ministrs. 32. Spēlēja pūšamo instrumentu (pag. 3. pers.). 33. Satīsta (tag. 3. pers.). 34. Bijusi Siāma. 37. Šķērskoks putnu nakšņošanai. 38. Dārgakmens. 39. Plaši pazīstams latviešu komponists (1946 -). 40. Rūpniecības pilsēta Vācijā.

Krustvārdu miklas (BL Nr. 2) atrisinājums.

Līmeniski. 7. Vatikāns. 8. Paritāte. 10. Sarma. 11. Pantera. 12. Slavens. 15. Trans. 17. Strauts. 18. Titrs. 19. Velss. 20. Malme. 23. Seifs. 24. Kartons. 26. Agora. 29. Deksnis. 30. Parūkas. 31. Virza. 33. Anakonda. 34. Saragosa.

Stateniski. 1. Rektori. 2. Kants. 3. Krava. 4. Stimulus. 5. Vakantas. 6. Students. 9. Grotā. 13. Ētiskas. 14. Atamans. 16. Siers. 18. Temza. 21. Linkolns. 22. Konkurss. 25. Taurus. 27. Liktori. 28. Kalgari. 31. Vēdas. 32. Abats.

ZIŅAS ĪSUMĀ

Krustpils novada biedrība „Daugavas Pārūpieši” 17. janvārī kopā ar Krustpils novada pašvaldību, Rekrūtēšanas un jaunsardzes centru un Zemessardzes 56. bataljonu piemin 1991. gada barikādes un 1920. gada Latgales atbrīvošanās cīņas.

Latvijas bibliotēku darbinieki 18. janvārī piedalīsies akcijā „Grāmatu draugu ķēde”, kas notiks Rīgā. Akcijas laikā no rokas rokā tiks nodotas grāmatas no Latvijas Nacionālās bibliotēkas (LNB) vecās ēkas uz jauno – *Gaismas pili*.

Daugavpils Novadpētniecības un mākslas mūzejā 20. janvārī norisināsies 1991. gada barikāžu aizstāvju atceres dienai veltīta pēcpusdienu „Barikādes atmiņās”. Šogad aprit 23 gadi kopš Latvijas Tautas frontes organizētajām barikādēm, kurās piedalījās valsts neatkarības aizstāvji no visiem Latvijas novadiem, arī no Daugavpils.

Liepājas domes Sociālais dienests izmaksājis vienreizējus ārkārtas pabalstus aptuveni 400 no maksātspējas uzņēmuma „Liepājas metāllurģis” atlaistajiem darbiniekiem, Kopumā darbu zaudēja vairāk nekā 1500 cilvēku. Maksātspējas administrācija gadā apkalpo mazāku skaitu cilvēku, nekā tika atbrīvoti no „Liepājas metāllurģa”, tāpēc tik liellam pieplūdumam nav bijusi gatava. Uzņēmuma maksātspēju pērn 12. novembrī atzina Liepājas tiesa.

Carnikavas novadā plūdu risku mazināšanas projektam piešķirti 4 374 164 eiro, ko pilnīgi segs Eiropas Reģionālās attīstības fonds. Tiks izbūvēti dambji Sigulā Gaŗupes un bijušās dārzkopības sabiedrības „Saulē” teritorijas aizsardzībai, kā arī slūžas uz Dzirnupes un krasta stiprinājums pie Carnikavas ciema notekūdeņu attīrīšanas iekārtām. Darbus plāno pabeigt līdz 2015. gada 1. oktobrim. Tad no plūdiem tiks pasargāti kopumā 5140 iedzīvotāji 437 hektaru lielā teritorijā.

Ventspils novada Ugālē janvārī 100 gadu jubileja pienākusi Margaretei Gumskai. Viņa izaudzinājusi 4 bērnus, sagaidījusi 6 mazbērnus un 5 mazmazbērnus. Novadā ir 65 ilgdzīvotāji - no 90 gadiem un vecāki. Visvairāk Ugālē (15), Puzē, Ancē un Tārgalē (7).

Par Jaunpils novada vēsturi izdota Intas Dišleres sastādītā grāmata „Jaunpils muižas, muižiņas” (13.-20.gs.). Dokumentālās senatnes liecības un attēli iegūti Latvijā, Vācijā un Kanādā. Izmantoti arhīvu, bibliotēku, mūzeju krājumu materiāli un novadnieku atmiņas. Jaunpils kultūrvēsturiskais centrs sāka veidoties 14. gs., bet līdz mūsdienām ir saglabājusies muižas vēsturiskā apbūve ap Jaunpils viduslaiku pili.

Latgalē līdz 24. janvārim norit pretendentu pieteikšana Latgaliešu kultūras Gada balvai „Boņuks 2013”, kas norisināsies jau sesto reizi un ir vienīgais apbalvojums par sasniegumiem latgaliešu kultūras dzīvē. Pirmo reizi pasniegs balvas par sasniegumiem vizuālajā, audiovizuālajā un skatuves mākslā. Pirmo reizi rīkošanā iesaistījusies Latgales vēstniecība GORS, kurās Lielajā zālē 23. februārī notiks balvas pasniegšanas ceremonija.

Saldus Tūrisma informācijas, kultūras un sporta centrs līdz janvāra beigām sadarībā ar Saldus novada sabiedriskās ēdināšanas uzņēmumiem rīko akciju „Meklējot Saldus novada īpašo ēdienu”. Pilsētas kafējnicās „Arabica”, „Magdalēna”, „Bordertauna”, „Ziemeļis”, „Miestiņš”, bārā „Velve” un restorānā „Stikla pērliņu spēle” var nobaudīt īpašo piedāvājumu. Gardēžiem līdz 31. janvārim jāiesniedz savs vērtējums akcijas rīkotājiem. Populārākais ēdiens varētu būt deserts, jo Saldus sevi pozicionē gan kā Latvijas saldāko pilsētu, gan kā „medus pilienu Kurzemē”.

Daugavpili atsākusies latviešu valodas apguve, ko īsteno biedrība „Baltā māja” projektā „Integrāciju veicinoši izglītības pasākumi un uzņemšanās kopienas atbalsts Trešo valstu valstspiederīgajiem Latgales reģionā”. Projekts notiek sadarbībā ar Daugavpils baltkrievu kultūrizglītības biedrību „Uzdim”.

Vecbebru profesionālā un vispārīzglītojošā internātvidusskola uzvarējusi makulātūras šķirošanas konkursā „Šķiro un uzvari!”, kļūstot par labāko ekoskolu Latvijā aizvadītā gada nogalē. Tikko pieteikušies konkursam, skolas audzēkņi uzreiz izvirzījās vadībā, sašķirojot 2,5 tonnas makulātūras. Nepilnu četru mēnešu laikā izdevies savākt 3742 kilogramus makulātūras un pārliecinoši saglabāt līderpozīcijas.

Skrīveru bērnudārzā “Sprīdītis” Comenius projekta “Mana vectēva rotallietā” ietvaros viesojās sadarbības partneri no Turcijas, Polijas, Ungārijas un Kipras. Skrīverieši un ciemiņi dalījās pieredzē, mācījās darināt rotallietas. Ar skrīveriešu atbalstu “Sprīdītī” izveidota pamatīga - vairāk nekā simt rotallietu izstāde, ko nu var aplūkot arī ciemiņi.

Bauskas bērnudārzā «Zilīte», iespējams, līdz ar citiem mazuļiem uzturēsies nepilnus trīs gadus vecs puisītis no Ķīnas. Viņš būs pirmais Bauskas pirmsskolas izglītības iestādēs reģistrētais tālās Āzijas valsts pārstāvis. Zēna vecāki dzīvojoņ Bērzkalnos. Tēvs ir uzņēmējs, strādā Rīgā. Māte nedaudz prot angļu valodu.

Gulbenes 2. vidusskolas, kā arī Gulbenes novada valsts ģimnazijas skolēni dāvanās Zambijas bērniem saziņojuši vairāk nekā 60 kilogramus skolas piederumu. Labdarības akciju “Skolas piederumi Zambijas bērniem” rīkoja 22 gadus vecais gulbenietis Gunārs Rītiņš, kas pats bijis Zambijā un ģimnazijas audzēkņiem demonstrēja tur tapušo 100 fotoattēlu un videoierakstu kolekciju.

Šveices vēstnieks Latvijā Markuss Niklauss Pauls Dutlija 15. janvārī ieradāsies Bauskā. Kopā ar ārzemju diplomātu novadu iecerējuši apmeklēt Vides aizsardzības un reģionālās attīstības ministrijas un Valsts reģionālās attīstības aģentūras (VRAA) pārstāvjus. Pēc svinīgās pieņemšanas Bauskas novada domē delegācija dosies uz Bauskas un Mežotnes pili, pēc tam apmeklēs Mežotnes internātvidusskolu.

Jau devīto reizi Ērgļu novadā notika Rūdolfa Blaumaņa literārās prēmijas konkurss, kuŗa nobeigumā no 214 dalībniekiem bija pulcējušies 72 labāko domrakstu autori.

Izšīņas sagatavojušas **Valija Berkina** un **Māra Linde**

DAUGAVAS VANAGU MĒNEŠRAKSTS

Top 2014. gada 4. numurs

Paldies tiem abonentiem, kas jau pasūtīnājuši DVM 2014. gadam! Aicinām žurnālu pasūtīt arī draugiem, radiem un domubiedriem Latvijā. Īpaši pateicīgi būs sirmie leģionāri Tēvzemē. Pasūtīniet DVM arī savu dzimto novadu un skolu bibliotēkām. **Maksa abonentiem Latvijā 16 eiro.**

Abonementa likmes ir no- teiktas zemei, kur dzīvo saņē- mējs, nevis kur atrodas maksā- tājs, tā ļaujot kaut daļēji segt attiecīgos pasta izdevumus.

Likmes paliek šādas:
Amerikā - \$34,- vai 25,- eiro;
Anglijā GBP20,- vai 17,- eiro;
Austrālijā - \$38,- vai 25,- eiro;
Kanadā \$37,- vai 25,- eiro;
Zviedrijā SEK150,- vai 17,- eiro,
Eiropas valstīs (Vācija, Francija, Somija...) - 17,- eiro.

Abonējiet DVM, nosūtot abo- nētāja vārdu, adresi un DVM abonementu samaksu DVM ko- ordinātoriem/pārstāvjiem:

Anglijā - L. Ceriņš, 141 Boyer Street, Derby DE22 3TG, Eng- land. Tel: 01332 341 287.

Austrālija - Gunta Vagare, 17 Tennyson Ave., Preston, Vic. 3072, Australia. Tel: 613-9478-6461; e-pasts: vanagi@mira.net.

Latvijā - DV CV pārstāvība Latvijā, Mārstaļu ielā 5, Rīga, LV-1050, Latvija. e-pasts: dvcv1@inbox.lv; tel: +371 26003710.

Vācijā - Juris Pērkonis, Walter von Rath Str., 33, 60320 Frank- furt, Germany. Vācijā abonēša- nas maksa kārtējama ar DV Vā- cijas valdi, Lettischer Fürsorge- verein, Postbank Hanover, Konto No. 81910307, BLZ 250-100-30.

Zviedrijā - Ilgvars Gūtmanis, Mellanvagen 7, Kallered S428

30, Sweden.

E-pasts: ilgvars.0317951662@telia.com; tel: 46 31 795 1662.

ASV - Imants Kalniņš, 42 Hackensack St., Wood-Ridge, NJ 07075, USA

e-pasts: kimants@aol.com; tel: (201) 933-8234.

Kanadā - Skaidrite Tērauds, 28 Deering Cresc., Toronto, ON M2M 2A3, Canada. Tel. (416) 225-5534.

NODIBINĀJUMS "DAUGA- VAS VANAGU CENTRĀLĀS VALDES PĀRSTĀVNIECĪBA LATVIJĀ" FONDS, Reģ. Nr. 40008004689; Konta Nr. LV02 UNLA 0001 0037 0041 2, AS "SEB BANKA"; SWIFT kods: UNLALV2X, Vecrīgas filiāle, Grēcinieku-9, Rīga, LV-1050 [Latvia]. Ar norādi: "Par DVM 2013.g." pieminot arī DV zemi. Ja maksājumā par DVM ir arī iekļauti abonementi leģionā- riem Latvijā, lūdzu atzīmēt, cik DVM kopijas ir domātas leģio- nāriem (\$22 USD par katru DVM 2013. g.).

Ja ir grūtības nosūtīt samak- su par DVM elektroniski, tad to var veikt, arī rakstot čekus uz Daces Rudzītis vārda, ar piezīmi „Par DVM”, un tos nosūtīt uz avīzes „Laiks” kan- tori 596 Middlesex Ave., Metu- chen, NJ 08840, USA.

Rakstus un paziņojumus, lū- dzu, sūtiet uz Rīgas redakciju:

Ausekļa ielā 14-2,
Rīga, LV 1010, LATVIA
e-pasts - redakcija@laiks.us
fakss - +371 67326784
tālr. - +371 67326761

Daugavas Vanagi, sasauksi- mies, un lai mums veicas sa- glabāt DVM!

BRĪVĀ LATVIJA

APVIENOTĀ **LONDONĀJ AVĪZE** UN **LATVIJA**

ESAM PIEEJAMI GAN DRUKĀTĀ, GAN DIGITĀLĀ VERSIJĀ

DIGITĀLĀS VERSIJAS GADA ABONEMENTA MAKSA - 49 EIRO

Ja vēlaties saņemt jaunākās ziņas, lūdzu, sūtiet vārdu un uzvārdu uz **info@brivalatvija.lv**

Visas Latvijā iznākušās grāmatas
varat iegādāties pie
lielākā grāmatu tirgotāja

„LATVIJAS GRĀMATA”

Rakstiet, zvaniet, un grāmatas
Jums piesūtīs pa pastu.
SIA "L. Grāmata"

Rīga, Elijas iela 17, LV-1050
Tālr. +371 67223294

Tālrunis +371 67227248
E-pasts: lgramata@lgramata.lv

Lasiet tīmeklī!

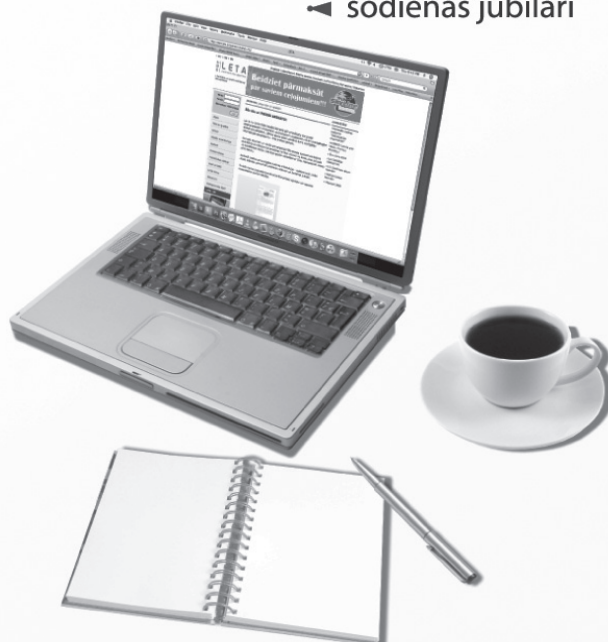
Rietumeiropas latviešu laikrakstu

www.brivalatvija.lv

LETA
nacionālā ziņu aģentūra

Sāc ritu ar Preses apskatu!

- ◀ Latvijas preses publikāciju anotācijas
- ◀ jaunākās valūtas un laika ziņas
- ◀ nozīmīgākie dienas notikumi
- ◀ šodienas jubilāri

Apskatu Jums izdevīgā veidā - internetā vai e-pastā
piegādāsim katru darba dienu līdz plkst. 9:00

Vairāk par pakalpojumu vari uzzināt: www.leta.lv
LETA, tālr.: +371 67222509, e-pasts: marketing@leta.lv

Lasiet tīmeklī!

ASV latviešu laikrakstu

LAIKS
www.laiks.us

SĒRAS

Mūžībā aizgājis mūsu mīlais

ROBERTS BROKS

Dzimis Barkavā 1923. gada 6. martā,
miris Vulverhamptonā 2014. gada 4. janvārī

Vienmēr mūsu sirdis, skumjās
meita **Inta ar vīru Thomas,**
mazbērniem **Thomas, Theresa, Chris**
un mazmazbērniem **Thomas, Bobby un Jessica**

Bēres 24. janvārī plkst. 14.30
Bushbury krematorijā, Vulverhamptonā (Wolverhampton)

Brīvā Latvija

reklāmas cenas Latvijā

Cena - 1,15 eiro
par cm² ierāmējumā
Atlaides par reklāmas
publicēšanas biežumu:

- Atkārtojot vienu un to pašu
- reklāmu 2 reizes, paredzēta atlaide 10 % apmērā no parastās cenas.
- Atkārtojot vienu un to pašu
- reklāmu 3 reizes, - 15 % no parastās cenas.
- Atkārtojot vienu un to pašu
- reklāmu 4 reizes un vairāk, - 20 % no parastās cenas.
- **PRIVĀTSLUDINĀJUMIEM:**
- 0,60 eiro par 1 cm² ierāmējumā.
- **SĒRU SLUDINĀJUMS:**
- 50 eiro

Pasta adrese:

Ausekļa iela 14 - 2

Rīga, LV - 1010

Tālrunis + 371 67326761

Tālrunis +371 67326784

Darba laiks:

Pirmdien – 9-17

Otrdien – 9-17

Piektdien – 9-15

BRĪVĀ LATVIJA

Latvijas reģ. nr. 1144.

Rietumeiropas latviešu laikraksts,
iznāk sestdienās, 48 reizes gadā.
Izdevēji: *Brīvās Latvijas* izdevēju kopa (BLIK)

Redaktore: Ligita Kovtuna
Brīvā Latvija redakcija – Ausekļa iela 14-2,
Rīga, LV-1010 (Darba laiks P.O: 9-17, Pk: 9-13)
Tālr. (redakcija) +371 67326761, +371 29439423,
Tālrunis: +371 67326784.
e-pasts: redakcija@brivalatvija.lv

Administrācija: Sarmīte Janovskis "Straumēni", Catthorpe Manor, Catthorpe, Leics. LE17 6DF, England. Tālr. 01788823438, fakss 01788822441. Kārto visas sēru un citu sludinājumu maksas; pieņem rietumu abonementus, izņemot Vācijas un Zviedrijas.

Pārstāvniecība Anglijā:
Dz.Purmale, 34 Brook Road, Leicester LE5 2HE.
Tālr. 01162431322, fakss 01162433312.
e-pasts: dzidra.purmale@talktalk.net

Abonementa maksa, sākot ar

2014. gada 1. janvārī:

Lielbritānijā: 6 mēnešiem GBP 67 jeb 80 eiro; 12 mēnešiem GBP 128 jeb 149 eiro. Samaksu ar čekus, PO vai naudā (ierakstītā sūtījumā) sūtīt laikraksta administrācijai (adresi sk. augšā), uz vārdu Brīvā Latvija. Maksājot Lielbritānijā par Latvijas gada abonementu 49 eiro

Zviedrijā: 6 mēneši SEK 700 jeb 80 eiro; 12 mēneši SEK 1300 jeb 149 eiro. NAUDAS PĀRVEDUMI: LETTERNAS RIKSFÖRBUND I SVERIGE/BRĪVĀ LATVIJA (Wallingatan 34, 5 tr, S-111 24, Stockholm, Plusgiro 11 47 46 - 1). Tālr.: +46 8214425. Administrācija: Vija Freimane, e-pasts: freimanisv@yahoo.se, tālr. +46 8808815

Naudas pārvedumi Vācijā: 12 mēn. – 149 eiro; 6 mēn. – 80 eiro; BL kods Lettische Gemeinschaft, Salzmannstr. 152, 48159 Münster. Postbank Hamburg, BLZ 200 100 20, kods 271 751 204. Adrese abonēšanas jautājumiem: Ivars Vētra, Mittelstr. 3, D-35415 Pohlheim, tālr. +49 6004 2801, e-pasts: ivetra@web.de. Cita informācija Nils Ebdens, Lettische Gemeinschaft in Deutschland e. V., Frankfurter Str. 54, D-35440 Linden, tālr. +49 6403 940933, e-pasts: info@lk-v.de

Citās Eiropas zemēs: 6 mēnešiem 80 eiro; 12 mēnešiem 149 eiro. Naudas pārvedumi ar čekus uz Brīvā Latvija (adrese kā augšā).

ASV un pārējās pasaules valstīs 6 mēnešiem USD 110,-; 12 mēnešiem USD 205,-.

Latvijā: 6 mēnešiem Ls 20 (28 eiro), 12 mēnešiem Ls 34 (49 eiro).

Digitālā avīze - 49 eiro 12 mēnešiem
Latviešu organizāciju un privātie sludinājumi maksā GBP 3 par 10 mm augstu viensējīgā platumā aizņemtu telpu. Sēru sludinājumi (10,6 cm x 7 cm) GBP 45. Zviedrijā - SEK 500.

Komerālie sludinājumi €6 par 1 slejas cm. **Atlaides atkārtotām reklāmām.**
Ar autora vārdu, iniciāļiem vai segvārdu parakstītos rakstos izteiktās domas nav katrā ziņā arī redakcijas domas. Par līdzstrādnieku honorāriem nepieciešama iepriekšēja vienošanās. Par publikācijas minēto faktu precizitāti atbild autors.

BRĪVĀ LATVIJA
Latvian Weekly Newspaper
published by the Latvian Publishers Association,
Ausekļa iela 14-2, Rīga, LV-1010, Latvia.

Iespiests: SIA EVEKO, Rīgā

SPORTS SPORTS SPORTS

SIGULDĀ PIECAS MEDAĻAS

Siguldā notika Eiropas meistar-sacikstes kamanīņu braukšanā junioriem un Eiropas kausa izcīņas posms jauniešiem. Labi startēja Latvijas jaunie braucēji. Jau pirmajā dienā bronza godalgu izcīnīja jauniešu divnieku ekipāža Kristers Krauze/Valters Knēts.

Otrā dienā **Kristers Aparjods** izcīnīja otro vietu, zaudējot 0,232 sekundes uzvarētājam no Austrijas Niko Gleiršeram. Ralfs Bērziņš ierindojās 6., Gunārs Bergs 10., Edgars Karnītis 16. un Edgars Štāls 17.vietā. Sacensībās piedalījās 30 jaunieši.

Kristers Aparjods

Meiteņu konkurencē **Kendija Aparjode** ieņēma otro vietu pēc pirmā brauciena, bet otrajā braucienā saglabāja sudraba pozīciju. Latvijas sportiste divu braucienumu summā 0,036 sekundes zaudēja uzvarētājai krievietei Oļesjai Mičaiļenko.

Kendija Aparjode

„Man neizdevās starts, bet kopumā nobraucu normāli. Pēc treniņa šķita, ka konkurentēs būs stiprākas,” pēc finiša atzina Eiropas jauniešu vicečempione. Anda Upīte ierindojās 9., Zelma Bite 12. vietā, bet Kate Keita Fārenhorste nefinišēja. Sacensībās piedalījās 15 sportistes.

„Treniņos braucām ar jaunajām sliecēm, taču sacensībās tās nomainījām uz vecajām, un viss izdevās, teica izlases galvenais treneris Aivars Kalniņš.

Abu sudraba laureātu – Kristera un Kendijas pirmā trenere ir viņu māte, bijusī kamanīņu braucēja Aiva Aparjode. Viņa strādā par treneri Šaullkrastos un grupā pieņēmusi arī abus savus bērnus, kas izrādījuši interesi par kamanīņu sportu.

Junioru konkurencē **Riks Kristens Rozītis** Siguldā trasē kļuva par bronza medaļnieku.

Riks Kristens Rozītis trasē

Pēc bronza medaļas izcīnīšanas Riks Kristens atzina: „Vajadzēja izcīnīt sudraba medaļu, taču ir labi. Kļūdījies otrajā braucienā, un traucēja arī pēkšņi uzkritušais sniegs.” Roberts Millers ierindojās 14. vietā 20 sportistu konkurencē.

Juniorēm Ulla Zirne izcīnīja ceturto vietu.

Piekto medaļu Latvijai izcīnīja komandu brauciena dalībnieki – Ulla Zirne, Riks Kristens Rozītis, Kristens Putins/Kārlis Matuzels. Viņiem tika sudrabs savā cīņā ar Vācijas kamanīņniekiem.

Pasaules kausa izcīņas posmā Oberhofā Latvijas labākais kamanīņu divnieks **Andris un Juris Šici** kvalifikācijas sacensībās, ko tagad dēvē par sprinta braucieni, izcīnīja augsto piekto vietu. Pamatsacensībās viņiem tik labi neveicās – tikai 12. vieta.

Martinam Dukuram un Tomasam Dukuram dubultuzvara

Pasaules kausa izcīņas kārtējā posmā Sanktmoricā trasē Šveicē atkal triumfēja brāļi Dukuri.

Pirmajā braucienā šoreiz sekīgāks bija Tomass, par 0,14 sekundēm apsteidzot Martinu. Savukārt otro braucieni lieliski veica Martins, un divu braucienumu summā brāļi apsteidza par 0,26 sekundēm. Trešo vietu ieņēmušais amerikānis Metjū Entuāns uz-

varētājam zaudēja 0,69 sekundes.

Šogad katrā no Starptautiskās Bobsleja un skeleto federācijas (FIBT) disciplinām pa reizei viena Pasaules kausa izcīņas posma laikā notiek divas sacensības. Arī otrajās sacensībās brāļi Dukuri startēja lieliski. Trešo reizi pēc kārtas viņi liedza sāncensiem ieņemt goda piedestala augstākos pakāpienus. Abos braucienos Martins Dukurs bija ātrākais, savukārt Tomass Dukurs ierindojās otrajā vietā.

Ar sacensībām Sanktmoricā sākās arī sportistu cīņa par 100 000 eiro komercbalvu. Lai saņemtu prēmiju, jāuzvar Pasaules kausa posmos Sanktmoricā un turpinājumā janvārī Iglā un Kēnigszē. Turklāt atšķirībā no iepriekšējās sezonas, kad pirmo reizi piešķirto naudas balvu saņēma Martins Dukurs, sportistiem izvirzīts priekšnoteikums balvas saņemšanai uzvarēt visos sešos triju posmu braucienos. Ja uzvarētāji būs vairāki, naudas balvu sadalīs.

Martins Dukurs ierakstīts Ginesa rekordu grāmatā

Pēdējo gadu pasaules labākais skeletonists, 2013. gada Latvijas labākais sportists Martins Dukurs iekļauts Ginesa rekordu grāmatā, vēstīts portālā skeleton.lv. Šādu atzinību jaunākais no brāļiem Dukuriem izpelnījies pēc uzvarām kopvērtējumā iepriekšējās četrās Pasaules kausa (PK) izcīņas sezonās. Siguldieša triumfa gājiens visaugstākā ranga sacensībās turpinās kopš 2009./2010. gada sezonas. Patlaban 29 gadus vecais skeletonists izcīnījis divus pasaules čempiona titulus, četras reizes triumfējis Eiropas meistar-sacikstēs un ir 2010. gada Vankuveras Olimpisko spēļu sudraba medaļas ieguvējs. Kopumā Pasaules kausa izcīņas posmos Martins Dukurs izcīnījis 27

uzvaras. Soču Olimpiskajās spēlēs, kas Krievijas kūrortpilsētā sāksies 7. februārī, Martins Dukurs būs viens no galvenajiem pretendentiem uz augstākā kaluma godalgu.

„Darbs rit plānveidīgi, ar domu par Sočiem. Tagad ir lielāka skaidrība, ja es, piemēram, atgriežos atpakaļ pie 2007. vai 2009. gada. Pirms Vankuveras olimpiskās sezonas man bija vairāk nezināmo, bet tagad man šķiet, ka esmu labāk sagatavots,” kādā intervijā sacīja Martins.

Sočos startēs

Rastorgujevs un Juškāne

Latvijas Biatlona federācija paziņojusi, ka līdz ar Latvijas biatlona izlases līderi Andreju Rastorgujevu gaidāmajās Soču Ziemas olimpiskajās spēlēs Latviju pārstāvēs arī Žanna Juškāne.

Žanna Juškāne

Divās kvalifikācijas sacensībās Latvijai piešķirto ceļazīmi uz olimpiadas dāmu biatlona sacensībām sadalīja Juškāne un Baiba Bendika. Daudz pārliecinošāku sniegumu šajās sacensībās nodemonstrēja Juškāne.

Pēteris Karlsons

PAZIŅOJUMI

LATVIJA

Rīgas evaņģēliskās draudzes turpmākie dievkalpojumi **9. februārī** un **9. martā** plkst. 16.

ANGLIJA

Draudzīgā aicinājuma sarīkojums Londonā, Zviedru baznīcas zālē, 6 Harcourt Street, London W1H 4AG (tuvākā apakšzemes stacija: Edgware Road.), sestdien, **25. janvārī**, plkst. 17.

Runās Latvijas Republikas vēstnieks Lielbritānijā Andris Teikmanis. Uztāsies Londonas latviešu skolas audzēkņi, „Londona dejo” un Londonas Latviešu koris. Pēc oficiālās daļas kafija un citi atspirdzinājumi. Īpaši aicināti nesen iebrākušie tautieši, lai uzzinātu nepieciešamu informāciju par vēstniecības pakalpojumiem.

DVF Koventrijas nodaļa rīko Draudzīgā aicinājuma atceri 26. janvārī plkst. 15 Mūsmājās. Runās Ž. Mūsiņš par latviešu teikām. Nodaļas valde.

Draudze un DVF Bradfordas

nodaļa draudzīgi aicina uz Imanta Ziedoņa pēcpusdienu - dzejā, stāstos un dziesmās - ceturtdien, **23. janvārī**, plkst. 14 DVF namā, Bradfordā. Pēcpusdienu Gītas Putces izkārtotumā.

DVF Lesteras nodaļas biedru pilnsapulce 16. februārī Igaunų namā, 366 Fosse Road North, Leicester, LE3 5RS, plkst. 14.

Draudzīgais aicinājums

DVF Lesteras nodaļa aicina **8. februārī** plkst. 15 Igaunų namā, 366 Fosse Road North, Leicester, LE3 5RS, Ineses Auziņas-Smith referāts „Latvieši Lielbritānijā”. Turpinājumā saviesīgs vakars ar latviešiem no Peterborough. Tējas, kafijas galds.

Grupas **INSTRUMENTI** koncerti Lielbritānijā:

Londonā, Hoxton Square Bars and Kitchen, 2-4 Hoxton Square, London N1 6NU, **29. janvārī** 20 – 23 vakarā.

Bostonā, Blackfriars Theatre and Arts Centre, Spain Lane, Boston PE21 6HP, **30. janvārī** plkst. 19.30.

Ieejas maksa € 10.

Tāl.: 01205 363108.

DIEVKALPOJUMI VIDUSANGLIJAS DRAUDZĒ, māc. V.Vāvere

„Straumēnos”, Catthorpe Manor, Lilbourne Road, Catthorpe, Lutterworth, Leicestershire, LE17 6DF, svētdien, **19. janvārī**, plkst. 10 dievkalpojums.

APVIENOTĀ LONDONAS LATVIEŠU EV. LUT. UN MIERADRAUDZE, māc. E. Zikmane **Londonā**, Zviedru baznīcā, W1H 4AG, svētdien, **26. janvārī**, plkst. 14 Epifanijas laika dievkalpojums.

LĪDSAS DRAUDZE, māc. G. Putce

Līdsā, 9 Alma Rd., LS6 2AH, Sv. Lūkas baznīcā, svētdien, **19. janvārī**, plkst. 14 dievkalpojums, ievadot Jauno gadu.

MANČESTERAS DRAUDZE, māc. G. Putce

Mančesterā, Stretford, M32 8FE, Martin-Luther-Kirche, 9 Park Road, svētdien, **2. februārī**, plkst. 13.30 dievkalpojums ar dievgaldu.

Voringtonā, WAI IXG, Market Gate, Holy Trinity Church, svētdien, **26. janvārī**, plkst. 20, dievkalpojums ar dievgaldu.

ZIEMEĻANGLIJAS-BRADFORDAS DRAUDZE, māc. G. Putce

Bradfordā, 29 Great Horton Rd., BD7 1AA, Vācu baznīcā, svētdien, **19. janvārī**, plkst. 10.30 dievkalpojums, ievadot Jauno gadu.

VĀCIJA

DIEVKALPOJUMI

Bekhofas latv. baznīcā (Am Beckhof 44), **19. janvārī** plkst. 14.30 dievkalpojums. Kalpo diak. L. Urdze. Pēc dievkalpojuma kafijas galds draudzes namā.

Oldenburgā, Ohmstedes baznīcas draudzes namā, Butjadinger Str. 59, **26. janvārī** plkst. 11 dievkalpojums. Kalpo diak. L. Urdze, pie ērģelēm Dr. A. Rosenbergs. Pēc dievkalpojuma kafijas galds.

Memmingenā, Kristus baznīcā, Albert Schweizer Str. 19, svētdien, **19. janvārī**, plkst. 11.15 būs Jaungada dievkalpojums. Archib. Elmārs E. Rozītis. Sekos kafijas galds

draudzes namā.

ZVIEDRIJA

Zviedru-latviešu biedrība (Svensk-Lettiska föreningen) **29. janvārī** plkst. 18 (Igaunų namā, Wallingatan 34, durvju kods 8591, Stokholmā) rīko sanāksmi, kas veltīta Baltijas drošībai. Ģenerālmajors un Militārās augstskolas (Försvarshögskolan) bijušais rektors Kārlis Neretnieks sniegs savu redzējumu par drošības jautājumiem Baltijā. Pēc referāta varēsīm apspriesties pie glāzes vīna. Biedrības locekļiem ieejas maksa 80 kr, pārējiem 100 kr. Pieteikties līdz 24. janvārim: info@svensklettiska.se vai tālr. 073 581 7715 (Conny Mörke).

Gēteborgas latviešu ev. lut. draudzes izsludinātais dievkalpojums 26. janvārī Hāgas baznīcā ar sākuma laiku plkst. 14 **sāksies plkst. 13:00!** Laipni lūdzam to ievertot un padot šo ziņu tālāk draugiem, radiem, paziņām. Norisē, ar dievgaldu, kā arī ar kafiju pēc dievkalpojuma draudzes namā, nekādas maiņas nav paredzētas.